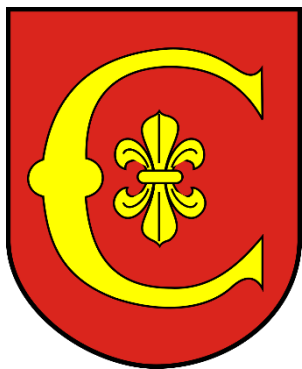

**UZASADNIENIE
DO PLANU
OGÓLNEGO
GMINY CISNA
CZĘŚĆ TEKSTOWA**

Uzasadnienie
do Uchwały Nr
Rady Gminy Cisna
z dnia

Cisna 2026 r.

1. INFORMACJE WSTĘPNE	5
2. UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO ORAZ ICH UWZGLĘDNIENIE W PLANIE OGÓLNYM GMINY CISNA	7
A. USTALENIA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA	7
B. POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY CISNA OKREŚLONA W STRATEGII ROZWOJU PONADLOKALNEGO DLA PARTNERSTWA TURYSTYCZNE BIESZCZADY NA LATA 2025–2030.....	11
C. FORMY OCHRONY PRZYRODY ORAZ ICH OTULINY	13
D. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, WAŁY PRZECIWPOWODZIOWE ORAZ PASY O SZEROKOŚCI 50 M OD STOPY WAŁU	21
E. OBSZARY GRUNTÓW ZMELIOROWANYCH	25
F. TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI ORAZ TERENY, NA KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ TE RUCHY.....	27
G. STREFY OCHRONNE UJĘĆ WODY	45
H. OBSZARY OCHRONNE ZBIORNIKÓW WÓD ŚRÓDLĄDOWYCH.....	49
I. TERENY GÓRNICZE I OBSZARY GÓRNICZE WRAZ Z FILARAMI OCHRONNYMI.....	49
J. UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN, KOMPLEKSY PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA I PODZIEMNE BEZZBIORNIKOWE MAGAZYNY SUBSTANCJI.....	49
K. OBSZARY UZDROWISK ORAZ OBSZARY OCHRONY UZDROWISKOWEJ, .	51
L. ZABYTKI OBJĘTE FORMAMI OCHRONY, O KTÓRYCH MOWA W USTAWIE Z DNIA 23 LIPCA 2003 R. O OCHRONIE ZABYTKÓW I OPIECE NAD ZABYTKAMI (DZ. U. Z 2024 R. POZ. 1292), LUB UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ LUB GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW ORAZ DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	51
M. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREFY OCHRONNE	57
N. TERENY ZAMKNIĘTE I ICH STREFY OCHRONNE.....	57
O. OBSZARY OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA.....	57
P. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI	57
Q. OBSZARY ZDEGRADOWANE I OBSZARY REWITALIZACJI.....	57
R. OBSZARY CICHE W AGLOMERACJI ORAZ OBSZARY CICHE POZA AGLOMERACJĄ,	57
S. GRUNTY ROLNE STANOWIĄCE UŻYTKI ROLNE KLAS I-III ORAZ GRUNTY LEŚNE.....	57
T. ZAKŁADY O ZWIĘKSZONYM I DUŻYM RYZYKU WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII PRZEMYSŁOWEJ.....	58
U. OBSZARY PASA NADBRZEŻNEGO, W TYM W SZCZEGÓLNOŚCI PASA TECHNICZNEGO	58
V. ROZMIESZCZENIE ISTNIEJĄCYCH I PLANOWANYCH OBIEKTÓW INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, TRANSPORTOWEJ I TECHNICZNEJ WRAZ Z OBOWIĄZUJĄCYMI DLA NICH OGRANICZENIAMI W ZAGOSPODAROWANIU;	58

W. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM ORAZ KRAJOBRAZY PRIORYTETOWE.....	64
X. OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE W ZAKRESIE WYMAGAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 72 UST. 1-3 USTAWY Z DNIA 27 KWIECZNIA 2001 R. - PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA	66
Y. ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ W GMINIE 66	
Z. USTALENIA PLANU OGÓLNEGO GMINY CISNA.....	68
AA. CHŁONNOŚĆ TERENÓW NIEZABUDOWANYCH.....	69

1. INFORMACJE WSTĘPNE

Projekt Planu Ogólnego Gminy Cisna (zwany dalej Planem Ogólnym Gminy) sporządzony został na podstawie Uchwały Nr V/29/24 Rady Gminy Cisna z dnia 7 sierpnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu Ogólnego Gminy Cisna.

Zasadność przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy wynika z obowiązku posiadania przez gminę planu ogólnego, który nakłada art. 13a ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, zwanej dalej u.p.z.p.). Zapisy planu ogólnego gminy Cisna będą uwzględniane przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz będą stanowiły podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Zgodnie z art. 13h u.p.z.p. wraz z projektem planu ogólnego sporządza się uzasadnienie składające się z części tekstowej i graficznej.

Część tekstowa uzasadnienia planu ogólnego zawiera wyjaśnienie:

- 1) przyczyn wyznaczenia stref planistycznych w granicach określonych w planie ogólnym, w tym przedstawienie obliczeń potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3;
- 2) przyczyn wyznaczenia obszaru uzupełnienia zabudowy lub obszaru zabudowy śródmiejskiej w granicach określonych w planie ogólnym - w przypadku ich wyznaczenia;
- 3) przyczyn ustalenia gminnych standardów urbanistycznych w zakresie określonym w planie ogólnym;
- 4) sposobu uwzględnienia uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, o których mowa w art. 13b.

Część graficzną uzasadnienia planu ogólnego stanowi prezentacja graficzna:

- 1) danych przestrzennych tworzonych dla planu ogólnego, o których mowa w art. 67a ust. 3 pkt 1 i ust. 3a pkt 1;
- 2) granic działek ewidencyjnych pochodzących z bazy danych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne;
- 3) obiektów przestrzennych w rozumieniu ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, stanowiących uwarunkowania, o których mowa w art. 13b pkt 3, przy czym jeżeli te obiekty przestrzenne pochodzą ze zbiorów danych zgłoszonych do ewidencji zbiorów oraz usług danych przestrzennych, o której mowa w art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, wykorzystuje się geometrie tych obiektów przestrzennych.

Granice opracowania Planu Ogólnego Gminy stanowią granice administracyjne gminy Cisna. Zakres opracowania zawiera ustalenia określone w u.p.z.p., Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758) oraz Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 poz. 729).

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), w dniu wejścia w życie Planu Ogólnego Gminy traci moc Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Cisna uchwalone Uchwałą Nr XXII/238/2001 Rady Gminy w Cisnej z dnia 7 lutego 2001r. z późn.zm.

Plan Ogólny Gminy uwzględnia uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy wymienione w art. 13b u.p.z.p. Szczegółowe wyjaśnienie zastosowanych w Planie Ogólnym Gminy rozwiązań, o których mowa w art. 13h ust. 2 pkt 1, 2 i 3 u.p.z.p. zostało opisane w części tekstowej uzasadnienia i zobrazowane w jego części graficznej. Część graficzną uzasadnienia planu ogólnego stanowi prezentacja graficzna obiektów przestrzennych w rozumieniu ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, stanowiących uwarunkowania, o których mowa w art. 13b pkt 4, przy czym jeżeli te obiekty przestrzenne pochodzą ze zbiorów danych przestrzennych zgłoszonych do ewidencji zbiorów oraz usług danych przestrzennych, o której mowa w art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, wykorzystuje się geometrię tych obiektów przestrzennych. Część graficzna uzasadnienia sporządzona jest w skali 1:25 000.

2. UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO ORAZ ICH UWZGLĘDNIENIE W PLANIE OGÓLNYM GMINY CISNA

Art. 13h ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 późn.zm. dalej u.p.z.p.) wskazuje wymóg wyjaśnienia w części tekstowej uzasadnienia do planu ogólnego sposobu uwzględnienia uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, o których mowa w art. 13b ww. ustawy. Wskazane uwarunkowania stanowią:

A. USTALENIA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2023 zwany dalej PZPWP jest podstawowym narzędziem do prowadzenia regionalnej polityki przestrzennej przez organy samorządu województwa w celu osiągnięcia ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju województwa.

PZPWP jest dokumentem planistycznym, który odnosi się do zagadnień istotnych dla właściwego funkcjonowania przestrzeni całego województwa. Jest źródłem informacji w zakresie uwarunkowań rozwoju, pomocnych przy podejmowaniu decyzji o charakterze inwestycyjnym. Zgodnie z treścią ww dokumentu „plan nie jest aktem prawa miejscowego – jest aktem kierownictwa wewnętrznego wiążącego organy i jednostki organizacyjne samorządu województwa. Nie stanowi bezpośredniej podstawy prawnej decyzji administracyjnych ustalających lokalizację inwestycji. Nie narusza uprawnień gmin w zakresie miejscowego planowania przestrzennego. Plan stanowi podstawę dla:

- uzgadniania bądź opiniowania projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów i programów rewitalizacji oraz miejscowych planów odbudowy,
- opiniowania projektów dokumentów rządowych dotyczących polityki przestrzennej i regionalnej,
- zgłaszania uwag i wniosków do programów rządowych,
- współtworzenia programów operacyjnych i kontraktów terytorialnych,
- konstruowania budżetu województwa w zakresie realizacji programów i zadań wojewódzkich,
- opiniowania w zakresie problemów wspólnych z sąsiednimi województwami”.

Zgodnie z art. 44 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przy sporządzaniu dokumentów planistycznych, w tym planu ogólnego gminy, ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa wprowadza się do planu ogólnego po uprzednim uzgodnieniu terminu realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i warunków wprowadzenia ich do planu ogólnego.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030” został uchwalony Uchwałą Nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r., która została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z dnia 18 września 2018 r. poz. 3937.

Zgodnie z PZPWP gmina Cisna została zaliczona do obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym, dla których określono wiodące kierunki zagospodarowania oraz zasady i warunki zagospodarowania:

1. Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego, a w ramach jego – Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego wymagającego wsparcia procesów rozwojowych;
2. Górskiego Obszaru Funkcjonalnego;
3. Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego.

Wiejski Obszar Funkcjonalny wymagający wsparcia procesów rozwojowych

- Wiodące kierunki zagospodarowania:

- 1) rozwój rolnictwa ekologicznego opartego na gospodarstwach rodzinnych;
- 2) rozwój działalności gospodarczej związanej z gospodarką rolną i turystyką;
- 3) rozwój kapitału ludzkiego oraz wzrost poziomu życia mieszkańców;
- 4) wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich z lokalnymi ośrodkami osadniczymi;
- 5) poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym;
- 6) ochrona terenów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych;
- 7) racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego;
- 8) rozwój turystyki, w tym agroturystyki, funkcji sportowo-rekreacyjnych i uzdrowiskowych,
- 9) rozwój infrastruktury technicznej i transportowej.

- Zasady i warunki zagospodarowania:

- 1) rozwój bazy usług publicznych;
- 2) zapobieganie procesom rozpraszania zabudowy powodującym degradację terenów otwartych i przydatnych dla rolnictwa;
- 3) ochrona zasobów leśnych oraz rozwój zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej;
- 4) poprawa wyposażenia obszaru w infrastrukturę techniczną i transportową;
- 5) rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnej i turystycznej, w tym agroturystyki oraz lecznictwa uzdrowiskowego z zastosowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Górski Obszar Funkcjonalny

- Wiodące kierunki zagospodarowania:

- 1) rozwój różnych form usług turystycznych i uzdrowiskowych;
- 2) ochrona terenów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych;
- 3) rozwój gospodarki rolnej i przemysłu;
- 4) rozwój infrastruktury technicznej i transportowej;
- 5) poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym.

- Zasady i warunki zagospodarowania:

- 1) rozwój społeczno-gospodarczy z zastosowaniem zasad zrównoważonego rozwoju;
- 2) poprawa wyposażenia obszaru w infrastrukturę techniczną i transportową;
- 3) tworzenie warunków rozwoju powiązań komunikacyjnych, społecznych i gospodarczych pomiędzy ośrodkami miejskimi a obszarami wiejskimi;
- 4) rozwój rolnictwa ekologicznego, w tym: form specjalistycznej produkcji rolniczej (winiarstwo, pszczelarstwo) z zachowaniem wysokiej jakości środowiska przyrodniczego;
- 5) ochrona zasobów leśnych oraz rozwój zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej;
- 6) rozwój infrastruktury turystycznej w dostosowaniu do zasad ochrony obszarów cennych przyrodniczo i kulturowo;

- 7) ochrona walorów przyrodniczych i klimatycznych miejscowości uzdrowiskowych;
- 8) przeciwdziałanie suburbanizacji i rozpraszaniu zabudowy na terenach otwartych oraz dostosowanie zabudowy do otaczającego krajobrazu;
- 9) wzmocnienie roli ośrodków miejskich – rozwój innowacyjnego przemysłu i bazy usług publicznych;
- 10) uwzględnienie przy zagospodarowaniu terenów ograniczeń związanych z położeniem na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i zagrożonych osuwiskami;
- 11) budowa małych zbiorników wodnych celem zwiększenia zdolności retencyjnej terenów górskich.

Przygraniczny Obszar Funkcjonalny

- Wiodące kierunki zagospodarowania:

- 1) poprawa dostępności komunikacyjnej w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym;
- 2) wzmocnienie funkcjonalne ośrodków miejskich;
- 3) rozwój gospodarki rolnej i leśnej;
- 4) rozwój funkcji turystycznej w dostosowaniu do zasad ochrony obszarów cennych przyrodniczo i kulturowo,
- 5) rozwój w infrastruktury technicznej i transportowej.

- Zasady i warunki zagospodarowania:

- 1) zagospodarowanie przestrzenne obszaru z uwzględnieniem potrzeb związanych z obronnością i bezpieczeństwem publicznym;
- 2) rozwój i modernizacja infrastruktury granicznej, transportowej i logistycznej;
- 3) integrowanie systemów komunikacyjnych i usprawnienie powiązań transportowych;
- 4) wspieranie rozwoju nowych funkcji, zwiększających zakres świadczonych usług o charakterze ponadlokalnym, w tym logistycznych;
- 5) poprawa dostępu do usług publicznych zlokalizowanych w miastach i na obszarach wiejskich;
- 6) współpraca transgraniczna w zakresie planowania przestrzennego i społeczno- gospodarczego, realizacja i koordynacja wspólnych działań i projektów, zapewniających integrację planowania w zakresie ochrony środowiska, gospodarki wodnej oraz infrastruktury transgranicznej,
- 7) poprawa wyposażenia obszaru w infrastrukturę techniczną i transportową.

Oprócz obszarów funkcjonalnych o charakterze ponadregionalnym, w PZPWP w celu identyfikacji obszarów o różnych priorytetach rozwojowych oraz określenia niezbędnych działań służących optymalnemu wykorzystaniu ich potencjałów dla rozwoju województwa, wyznaczone zostały obszary funkcjonalne o charakterze regionalnym, które charakteryzują się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi jednolitymi celami rozwoju. Gmina Cisna położona jest na terenie Bieszczadzko-Beskidzkiego Obszaru Funkcjonalnego.

Bieszczadzko-Beskidzki Obszar Funkcjonalny:

- Wiodące kierunki zagospodarowania:

- 1) ochrona dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego;
- 2) poprawa dostępności komunikacyjnej w układzie regionalnym, krajowym i transgranicznym;
- 3) rozwój różnych form usług turystycznych oraz funkcji uzdrowiskowej;
- 4) kompleksowy rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej dostosowanej do skali ruchu turystycznego oraz poprawa gospodarki odpadami;

- 5) rozwój przemysłu drzewnego, budowlanego i elektromaszynowego, przemysłu spożywczego opartego o przetwórstwo;
- 6) rozwój rolnictwa ekologicznego, w tym służącego zachowaniu różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

- Zasady i warunki zagospodarowania:

- 1) budowa i rozwijanie powiązań funkcjonalnych ze Słowacją oraz Ukrainą m.in. przez rozbudowę infrastruktury granicznej;
- 2) przebudowa i rozbudowa istniejącej sieci drogowej i kolejowej, w celu właściwego rozprowadzenia ruchu turystycznego
- 3) rozwój infrastruktury turystycznej, sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej w ośrodkach uzdrowiskowych, wypoczynkowych oraz w miastach i gminach o potencjale turystycznym;
- 4) ograniczanie zjawiska rozpraszania zabudowy w celu zachowania ładu przestrzennego, walorów przyrodniczo-krajobrazowych, drożności korytarzy ekologicznych;
- 5) rozwój infrastruktury technicznej zwłaszcza na obszarach najczęściej odwiedzanych przez turystów, w szczególności kompleksowa budowa i przebudowa systemów wodno-kanalizacyjnych wokół zbiorników wodnych i w dorzeczach rzek;
- 6) minimalizowanie i ograniczanie negatywnych skutków suszy poprzez kompleksowe działania określone w Planie przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Górnej Wisły;
- 7) ochrona i wykorzystanie walorów dziedzictwa kulturowego, w tym wyróżniających region zabytków świadczących o jego dawnej wielokulturowości oraz związanych z przemysłem naftowym.

Biorąc pod uwagę gminę, jako podstawową jednostkę zarządzania przestrzenią kraju, gminę Cisna zaliczono do polsko-ukraińskiej strefy przygranicznej w województwie podkarpackim.

Przy wyznaczaniu strefy przygranicznej wzdłuż granicy ze Słowacją wzięto pod uwagę istniejące powiązania funkcjonalno-przestrzenne. Do polsko-słowackiej strefy przygranicznej położonej po polskiej stronie granicy zaliczono obszary o dobrej dostępności komunikacyjnej oraz powiązaniach gospodarczych i społecznych, tj. wszystkie gminy położone na terenie 5 powiatów ziemskich graniczących bezpośrednio ze Słowacją, tj.: bieszczadzkim, jasielskim, krośnieńskim, leskim i sanockim oraz miasto Krosno (powiat grodzki). Powiaty: bieszczadzki i leski położone są jednocześnie na obszarze przygranicznym wzdłuż zewnętrznej granicy UE.

W PZPWP określono kierunki zagospodarowania przestrzennego mające na celu wskazanie zamierzeń, jakie należy realizować, aby osiągnąć ład przestrzenny i zrównoważony rozwój województwa. Mając na uwadze powyższe stwierdzono, iż na terenie gminy Cisna ogólnie zakłada się:

1. Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich.
2. Utrzymanie wieloprzestrzennych form ochrony przyrody.
3. Prowadzenie działań koniecznych dla zachowania w stanie naturalnym siedlisk i populacji gatunków lub odtworzenie takiego stanu, szczególnie na obszarach Natura 2000.
4. Uznanie za rezerwaty przyrody obszarów Dziurkowiec, Na stokach Falowej i Okrąglik, Przełom Solinki pod Matragoną.
5. Ochronę zasobów leśnych oraz rozwój trwałej, zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.
6. Zapobieganie zagrożeniom na obszarach potencjalnych osuwisk.
7. Przebudowę i rozbudowę istniejących dróg wojewódzkich w celu poprawy ich parametrów technicznych.

8. Tworzenie nowych szlaków kulturowych rowerowych, pieszych, samochodowych i wodnych, w tym również szlaków międzyregionalnych i transgranicznych.
9. Budowę i modernizację obiektów i urządzeń sportowych oraz infrastruktury przeznaczonej do rekreacji, w tym pieszej, rowerowej, wodnej i narciarskiej, zwłaszcza w miejscowościach uzdrowiskowych i na terenach atrakcyjnych turystycznie.
10. Wspomaganie spójności w obszarach problemowych w tym wspomaganie obszarów o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług warunkującym możliwości rozwojowe
11. Rozwój infrastruktury turystyki wypoczynkowej, uzdrowiskowej (w tym leczniczej), aktywnej, przygranicznej.

W celu poprawy turystycznej konkurencyjności miejscowości planuje się:

- 1) rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej, w tym rozwój nowych, innowacyjnych produktów turystycznych o charakterze zintegrowanym i pakietów turystycznych;
- 2) poprawę konkurencyjności turystyczno-rekreacyjnej narciarstwa zjazdowego oraz rozszerzanie oferty zimowej o trasy narciarstwa biegowego, tory saneczkowe, lodowiska i trasy spacerowe;
- 3) prawidłową organizację systemu parkingów i zwiększanie roli transportu publicznego na terenach, na których sezonowy ruch samochodowy niesie poważne zagrożenie dla środowiska naturalnego;
- 4) ochronę i zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych terenów rekreacyjnych oraz ograniczanie negatywnych skutków turystyki i rekreacji

Zgodnie z PZPWP na terenie gminy Cisna nie są przewidziane inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Plan Ogólny Gminy uwzględnia zapisy Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego poprzez:

- wyznaczenie stref otwartych w obszarach prawnie chronionych, a także obejmujących większe kompleksy leśne i zadrzewienia oraz najcenniejsze, najbardziej produktywne elementy rolniczej przestrzeni produkcyjnej. W strefach tych jako profil dodatkowy ustalono możliwość realizacji wyłącznie terenu zieleni urządzonej;
- wyznaczenie stref planistycznych uwzględniających istniejącą zabudowę, układ komunikacyjny i infrastrukturę techniczną, tworząc zwarte kompleksy zabudowy, pozostawiając w rozproszeniu jedynie istniejącą zabudowę, a tym samym ograniczając presję urbanizacyjną na obszary cenne przyrodniczo oraz ograniczając konieczność zmiany przeznaczenia gruntów rolnych klasy III, gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

B. POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY CISNA OKREŚLONA W STRATEGII ROZWOJU PONADLOKALNEGO DLA PARTNERSTWA TURYSTYCZNE BIESZCZADY NA LATA 2025–2030

Polityka przestrzenna Gminy Cisna wynika z ustaleń Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Turystyczne Bieszczady na lata 2025–2030 - UCHWAŁA NR XXI/148/2025 Rady Gminy Cisna z dnia 12 września 2025 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Partnerstwa Turystyczne Bieszczady na lata 2025–2030 i stanowi element zintegrowanego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru. Dokument ten, przyjęty przez gminy: Baligród, Cisna, Komańcza,

Olszanica i Solina, zakłada harmonijny rozwój społeczno-gospodarczy w powiązaniu z ochroną unikalnych walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu. Gmina Cisna, pełniąc funkcję Lidera Partnerstwa, jest gminą o dominującej funkcji turystycznej, z silnym udziałem lasów, terenów górskich i obszarów chronionych, w tym Bieszczadzkiego Parku Narodowego oraz jego otuliny. Jej przestrzeń cechuje się rozproszonym osadnictwem, wysokimi walorami krajobrazowymi i znacznymi ograniczeniami środowiskowymi w zakresie nowej zabudowy.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Partnerstwa Turystyczne Bieszczady określa Gminę Cisna jako obszar: o kluczowym znaczeniu przyrodniczym i turystycznym, o rozproszonej strukturze osadniczej wymagającej ładu i harmonizacji form zabudowy, o znacznym udziale terenów leśnych i chronionych, położony w Górskim i Przygranicznym Obszarze Funkcjonalnym województwa podkarpackiego, z przewagą funkcji turystyczno-rekreacyjnej i usługowej nad funkcjami produkcyjnymi czy rolniczymi. Układ przestrzenny gminy tworzą miejscowości: Cisna, Wetlina, Kalnica, Dołżyca, Smerek, Majdan, Strzebowiska, Roztoki Górne, które stanowią ośrodki lokalne o różnym stopniu rozwoju infrastrukturalnego. Obszary te pełnią rolę punktów koncentracji zabudowy mieszkaniowej, usługowej i turystycznej.

Cele i kierunki polityki przestrzennej

Ochrona środowiska i krajobrazu

1. Zachowanie i wzmocnienie ładu przestrzennego poprzez kontrolowanie kierunków rozwoju zabudowy oraz ograniczenie jej rozpraszania.
2. Ochrona dolin rzecznych, terenów leśnych i rolnych przed niekontrolowaną urbanizacją.
3. Zachowanie integralności przyrodniczej obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych.
4. Kształtowanie zabudowy w sposób harmonijny z krajobrazem górskim – stosowanie lokalnych materiałów i tradycyjnych form architektury.

Rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnej

1. Rozwój Cisnej jako centrum turystyki górskiej i przyrodniczej.
2. Wspieranie powstawania nowych form rekreacji całorocznej – infrastruktury pieszej, rowerowej, konnej i narciarskiej.
3. Wzmacnianie współpracy z sektorem prywatnym i organizacjami pozarządowymi w zakresie tworzenia produktów turystycznych i promocji regionu.
4. Rozwój infrastruktury okołoturystycznej: parkingów, punktów widokowych, małej architektury, centrów informacji turystycznej.

Rozwój osadnictwa i usług publicznych

1. Koncentracja zabudowy w obrębie istniejących miejscowości.
2. Racjonalne wykorzystanie terenów uzbrojonych oraz przestrzeni o niższych walorach przyrodniczych dla lokalizacji inwestycji.
3. Rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej o niskiej intensywności, z zachowaniem proporcji przestrzeni otwartych.
4. Rewitalizacja istniejących centrów miejscowości poprzez nadanie im funkcji społeczno-kulturalnych i usługowych.

Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

1. Poprawa dostępności komunikacyjnej gminy w układzie lokalnym i regionalnym, z uwzględnieniem potrzeb ruchu turystycznego.
2. Modernizacja dróg gminnych i powiatowych, budowa ścieżek pieszo-rowerowych i punktów przesiadkowych.
3. Rozwój systemów wodno-kanalizacyjnych, gospodarki odpadami, energetyki odnawialnej i telekomunikacji cyfrowej.
4. Kształtowanie infrastruktury w sposób przyjazny krajobrazowi i środowisku naturalnemu.

Gospodarowanie przestrzeni rolną i leśną

1. Utrzymanie rolnictwa ekstensywnego i produkcji ekologicznej jako uzupełnienia gospodarki turystycznej.
2. Promowanie wielofunkcyjnego wykorzystania przestrzeni rolniczej – agroturystyka, lokalne przetwórstwo, produkty tradycyjne.
3. Wspieranie zrównoważonej gospodarki leśnej i rozwoju leśnictwa społecznego (edukacja, turystyka leśna).

Zasady realizacji polityki przestrzennej

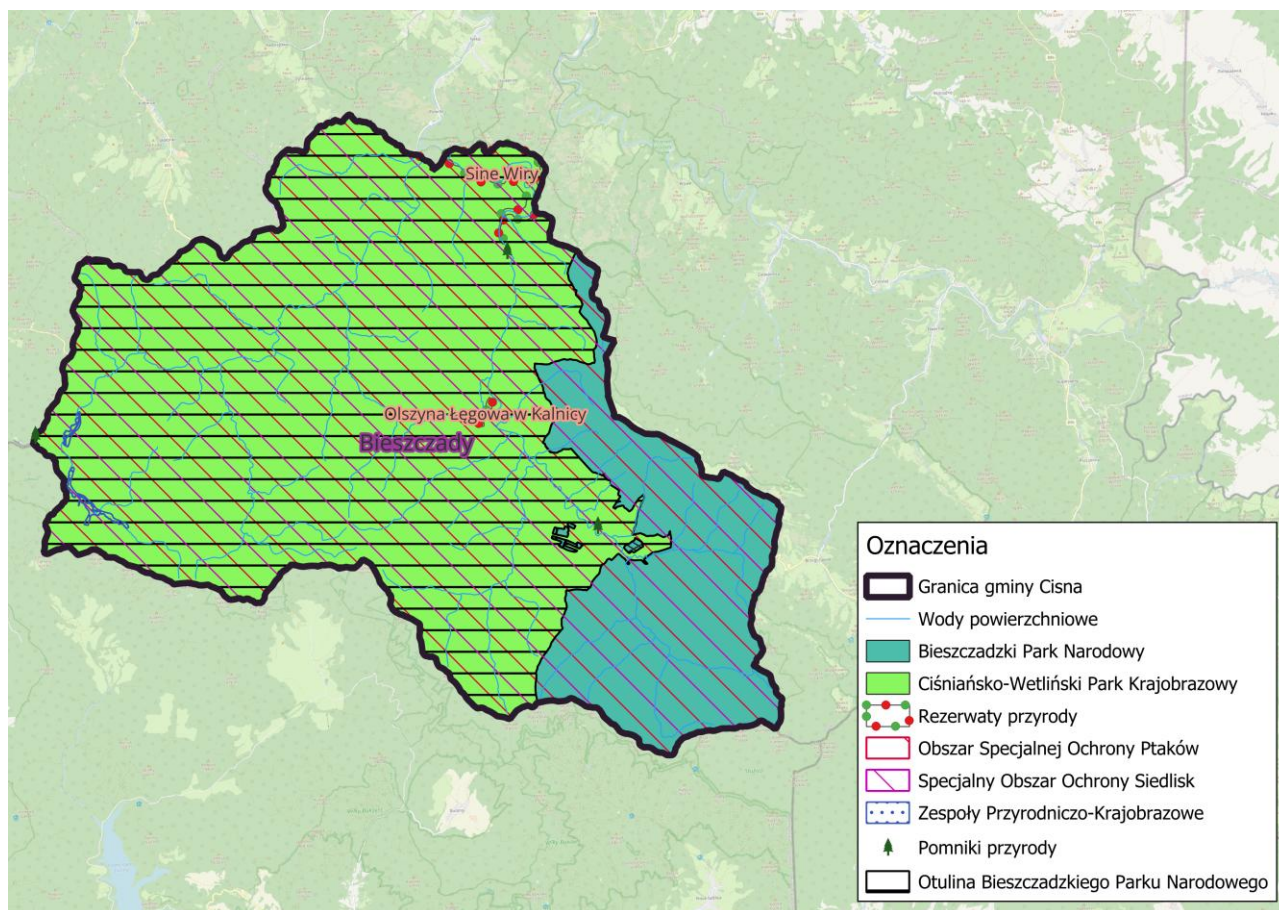
1. Plan ogólny gminy Cisna, opracowywany zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, powinien uwzględniać ustalenia niniejszej Strategii.
2. Dokumenty planistyczne niższego rzędu muszą zapewniać spójność z kierunkami rozwoju funkcjonalno-przestrzennego Partnerstwa.
3. Polityka przestrzenna realizowana będzie w ścisłej współpracy z gminami Partnerstwa Turystyczne Bieszczady oraz z władzami województwa podkarpackiego.
4. Kluczowym narzędziem wdrażania polityki przestrzennej będą projekty strategiczne i inwestycje ponadlokalne z zakresu turystyki, ochrony środowiska i infrastruktury.

Polityka przestrzenna Gminy Cisna opiera się na zasadzie zrównoważonego rozwoju – równoważy potrzeby rozwoju społeczno-gospodarczego z koniecznością zachowania wyjątkowych walorów przyrodniczych i krajobrazowych Bieszczadów. Kierunki przestrzenne wskazane w Strategii Rozwoju Ponadlokalnego wyznaczają ramy dla planowania lokalnego i stanowią punkt odniesienia dla opracowywania dokumentów planistycznych, decyzji inwestycyjnych oraz projektów infrastrukturalnych.

C. FORMY OCHRONY PRZYRODY ORAZ ICH OTULINY

Ochrona przyrody w granicach gminy Cisna występuje w kilku formach, tj. Bieszczadzkiego Parku Narodowego i jego otuliny, Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego, obszarów Natura 2000 – obszaru specjalnej ochrony ptaków oraz specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bieszczady, rezerwatów przyrody – Olszyna Łęgowa w Kalnicy i Sine Wiry, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego w Solince, a także pomników przyrody. Formy prawnej ochrony przyrody obejmują całą powierzchnię gminy Cisna.

Rysunek nr 1. Położenie gminy względem obszarów chronionych

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/>

Bieszczadzki Park Narodowy obejmuje swoim zasięgiem wschodnią część gminy Cisna, natomiast pozostała jej część stanowi **otulinę Parku**.

Znacząca część obszaru gminy znajduje się w obrębie **Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego**, z wyjątkiem wschodniej i południowo-wschodniej części gminy.

Na terenie gminy Cisna występują **dwa rezerваты przyrody: Sine Wiry oraz Olszyna Łęgowa w Kalnicy**, a także specjalny obszar ochrony ptaków oraz specjalny obszar ochrony siedlisk – **Bieszczady (PLC180001)**, które swoim zasięgiem obejmują całe terytorium gminy.

Obszary Natura 2000 na terenie gminy Cisna są cenną ostoją niemal 150 gatunków ptaków, z których 38 wymienionych zostało w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, która określa które gatunki powinny być chronione, natomiast 16 w Polskiej Czerwonej Księdze gatunków ginących i zagrożonych. Na obszarze gminy występują także liczne cenne siedliska przyrodnicze obejmujące elementy flory i fauny, określone w załączniku do tzw. Dyrektywy Siedliskowej. Znajdują się tu jedne z najwartościowszych w Europie ostoje fauny puszczańskiej ze wszystkimi dużymi drapieżnikami, jak niedźwiedzie, rysie i wilki. Oprócz tego występują tu liczne populacje wydry, węża Eskulapa i traszki karpackiej. W faunie wodnej występuje natomiast około 700 gatunków zamieszkujących siedliska wodne i około 300 gatunków ziemnowodnych.

Celem wyznaczania obszarów Natura 2000 jest: ochrona populacji dziko występujących gatunków zwierząt, utrzymanie i zagospodarowanie ich naturalnych siedliska zgodnie z wymogami ekologicznymi, przywracanie zniszczonych biotopów oraz tworzenie biotopów.

Obszar Natura 2000 **Bieszczady (PLC180001)** nie posiada uchwalonego planu zadań ochronnych.

Rezerwat przyrody **Olszyna łęgowa w Kalnicy** położony jest w zakolu szosy przy drodze wojewódzkiej nr 897 Tylawa – Ustrzyki Górne, a ochroną w nim objęto jedyny w Bieszczadach górski las łęgowy z dodatkiem olszyny czarnej. Osobliwością rezerwatu jest m. in. nerecznica grzebieniasta, posiadająca na jego terenie jedyne stanowisko w regionie Bieszczad Zachodnich.

Rezerwat przyrody **Sine Wiry** jest rozległym rezerwatem leśno-krajobrazowym położonym przy rzece Wetlina, na obszarze nieistniejących już wsi Ług, Zawój i Polanki. Ochroną w rezerwacie objęto 7-kilometrowy, przełomowy odcinek rzeki Wetlina od dawnej wsi Ług do jej ujścia do rzeki Solinka oraz ok. 600-metrowy przełomowy odcinek rzeki Solinka ze zboczem Połomy, porośniętym starym lasem bukowo-jodłowym. Osobliwością rezerwatu są malownicze rzeczne progi skalne na Wetlinie oraz znajdujące się nad nią strome urwiste brzegi.

Na terenie gminy Cisna, w 1994 r. utworzony został również **zespół przyrodniczo-krajobrazowy w miejscowości Solinka**, obejmujący powierzchnię 60,15 ha. Wskazana forma ochrony przyrody obejmuje fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Oprócz wyżej wskazanych form ochrony przyrody, na terenie gminy Cisna ustanowione zostały również trzy **pomniki przyrody**:

- drzewo Daglezja Zielona - wysokość - 29m; pierśnica – 69cm; obwód – 217cm, pomnik położony na działce o nr ew. 204/4 położonej w Solince;
- Lipa z Zawaju - wysokość - 26m; pierśnica – 183cm; obwód – 575cm, pomnik położony na działce o nr ew. 20/1 położonej w miejscowości Ług,
- Jesion wyniosły- wysokość - 28m; pierśnica – 156cm; obwód – 2490cm, pomnik położony na działce o nr ew. 762/6 położonej w Wetlinie.

Obszar gminy Cisna, znalazł się również w zasięgu Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie”, powołanego przez UNESCO w 1992 r. W Polsce w skład Rezerwatu weszły: Bieszczadzki Park Narodowy, Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy oraz Park Krajobrazowy Doliny Sanu, z których dwa pierwsze obejmują gminę Cisna. Rezerваты biosfery są tworzone w celu promocji związku człowieka z biosferą i świadczą o uznaniu obszaru za wyjątkowo cenny w skali całego globu.

Występujące na terenie gminy Cisna pradawne i pierwotne lasy bukowe w Karpat wpisane na listę UNESCO są wyjątkowym przykładem względnie niezakłóconych, złożonych lasów strefy umiarkowanej i wykazują szeroki zakres kompleksowych wzorców i procesów ekologicznych, zachodzących w jednolitych i mieszanych stanowiskach buka zwyczajnego w różnorodnych warunkach środowiskowych. W każdej fazie lodowcowej (epokach lodowcowych) w ciągu ostatniego miliona lat buk zwyczajny (*Fagus sylvatica*) przetrwał niekorzystne warunki klimatyczne na obszarach ostoi w południowych częściach kontynentu europejskiego. Te obszary ostoi zostały udokumentowane przez naukowców poprzez analizę paleoekologiczną i przy użyciu najnowszych technik kodowania genetycznego. Po ostatniej epoce lodowcowej, około 11 tys. lat temu, buk zaczął rozszerzać zakres swojego występowania ze wspomnianych południowych obszarów ostoi, aby ostatecznie pokryć duże części kontynentu europejskiego. Podczas tego procesu ekspansji, który wciąż trwa, utworzył różne formy zbiorowisk roślinnych,

Siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony na specjalnym obszarze ochrony siedlisk Bieszczady (PLC180001):

- 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*
- 3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków
- 4060 Wysokogórskie borówczyska bażynowe (*Empetro-Vaccinietum*)
- 4080 Subalpejskie zarośla wierzbowe wierzby lapońskiej lub śląskiej (*Salicetum lapponum*, *Salicetum silesiacae*)
- 6150 Wysokogórskie murawy acydofilne (*Juncion trifidi*) i bezwapienne wyleżyska śnieżne (*Salicion herbaceae*)
- 6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* – płaty bogate florystycznie)
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)
- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)
- 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion*)
- 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)
- 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*)
- 7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami *Cratoneurion commutati*
- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
- 8110 Piargi i gołoborza krzemianowe
- 8150 Środkowoeuropejskie wyżynne rumowiska krzemianowe
- 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii*
- 8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*)
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*)
- 9140 Górskie jaworzyny ziołoroślone (*Aceri Fagetum*)
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*)
- 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe
- 9410 Górskie bory świerkowe (*Piceion abietis*, część – zbiorowiska górskie).¹

¹ Załącznik nr 3 do Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bieszczady (PLC180001) (Dz. U. z 2023r. poz. 2342)

Gatunki roślin będące przedmiotem ochrony na specjalnym obszarze ochrony siedlisk Bieszczady (PLC180001):

- bezlist okrywowy (*Buxbaumia viridis*)
- dzwonek piłkowany (*Campanula serrata*)
- ponikło kraińskie (*Eleocharis carniolica*)
- rzepik szczeciniasty (*Agrimonia pilosa*)
- tocja karpacka (*Tozzia carpathica*)
- widłoząb zielony *Dicranum viride*.²

Gatunki zwierząt innych niż ptaki, będące przedmiotem ochrony na specjalnym obszarze ochrony siedlisk Bieszczady (PLC180001):

- biegacz Zawadzkiego *Carabus zawadzki*
- biegacz urozmaicony *Carabus variolosus*
- brzanka *Barbus meridionalis*
- bóbr europejski *Castor fiber*
- czerwńczyk nieparek *Lycaena dispar*
- głowacz białopłetwy *Cottus gobio*
- krasopani hera *Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria*
- kumak górski *Bombina variegata*
- minóg strumieniowy *Lampetra planeri*
- mopek *Barbastella barbastellus*
- nadobnica alpejska *Rosalia alpina*
- niedźwiedź brunatny *Ursus arctos*
- nocek Bechsteina *Myotis bechsteinii*
 - nocek duży *Myotis myotis*
 - nocek orzęsiony *Myotis emarginatus*
- podkowiec mały *Rhinolophus hipposideros*
- ponurek Schneidera *Boros schneideri*
- ryś *Lynx lynx*
- skójka gruboskorupowa *Unio crassus*
- traszka grzebieniasta *Triturus cristatus (Triturus cristatus cristatus)*
- traszka karpacka *Triturus montandoni*
- wilk *Canis lupus*
- wydra *Lutra lutra*
- zagłębek bruzdkowany *Rhysodes sulcatus*
- zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*
- żubr *Bison bonasus*.³

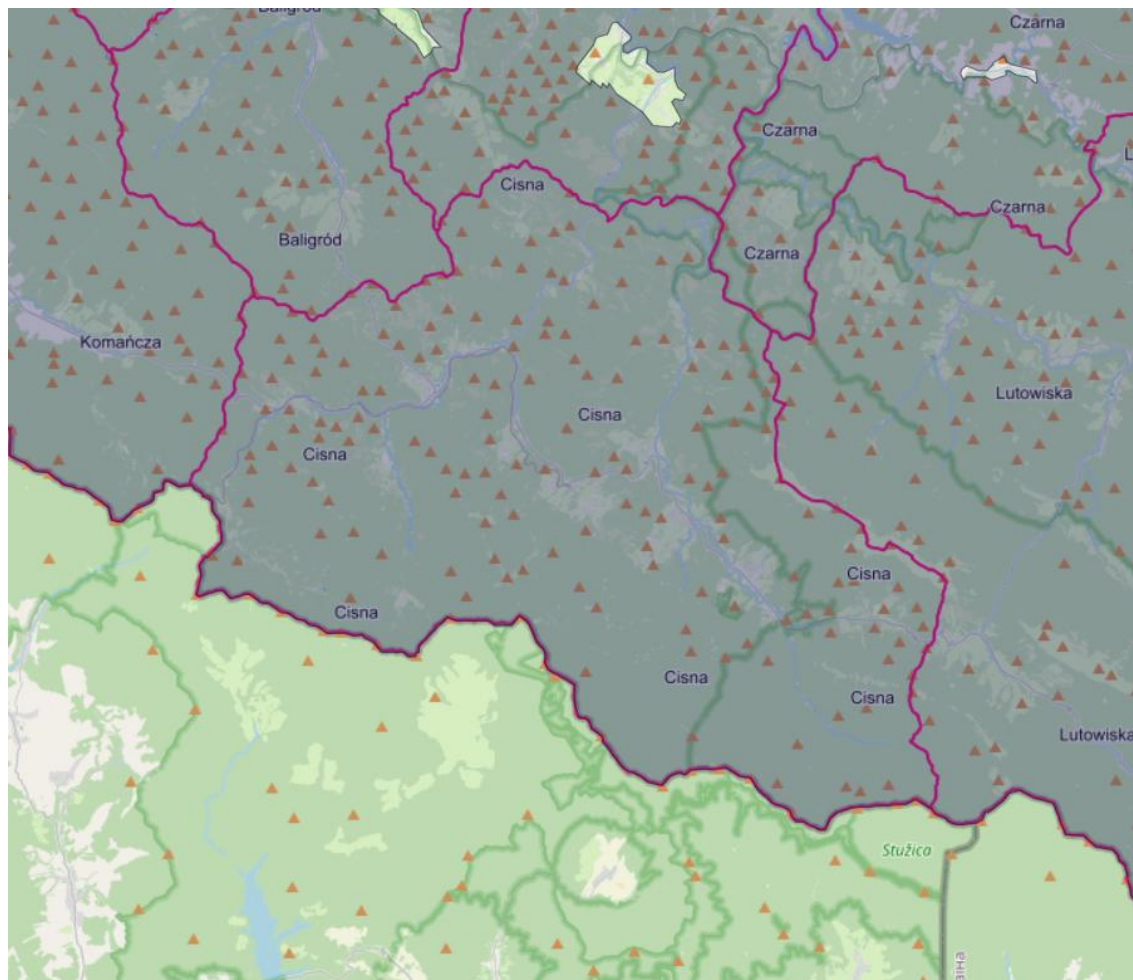
Obszar gminy Cisna w całości pokrywa korytarz ekologiczny o randze ponadlokalnej wyznaczony w 2012 r. przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot - główny korytarz

² Załącznik nr 4 do Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bieszczady (PLC180001) (Dz. U. z 2023r. poz. 2342)

³ Załącznik nr 5 do Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bieszczady (PLC180001) (Dz. U. z 2023r. poz. 2342)

ekologiczny Bieszczady (GKK-1). Korytarz ekologiczny jest obszarem umożliwiającym migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Korytarze są ważnym elementem sieci Natura 2000, gdyż umożliwiają przemieszczanie się organizmów między siedliskami.

Rysunek nr 3. Gmina Cisna na tle korytarzy ekologicznych o randze krajowej

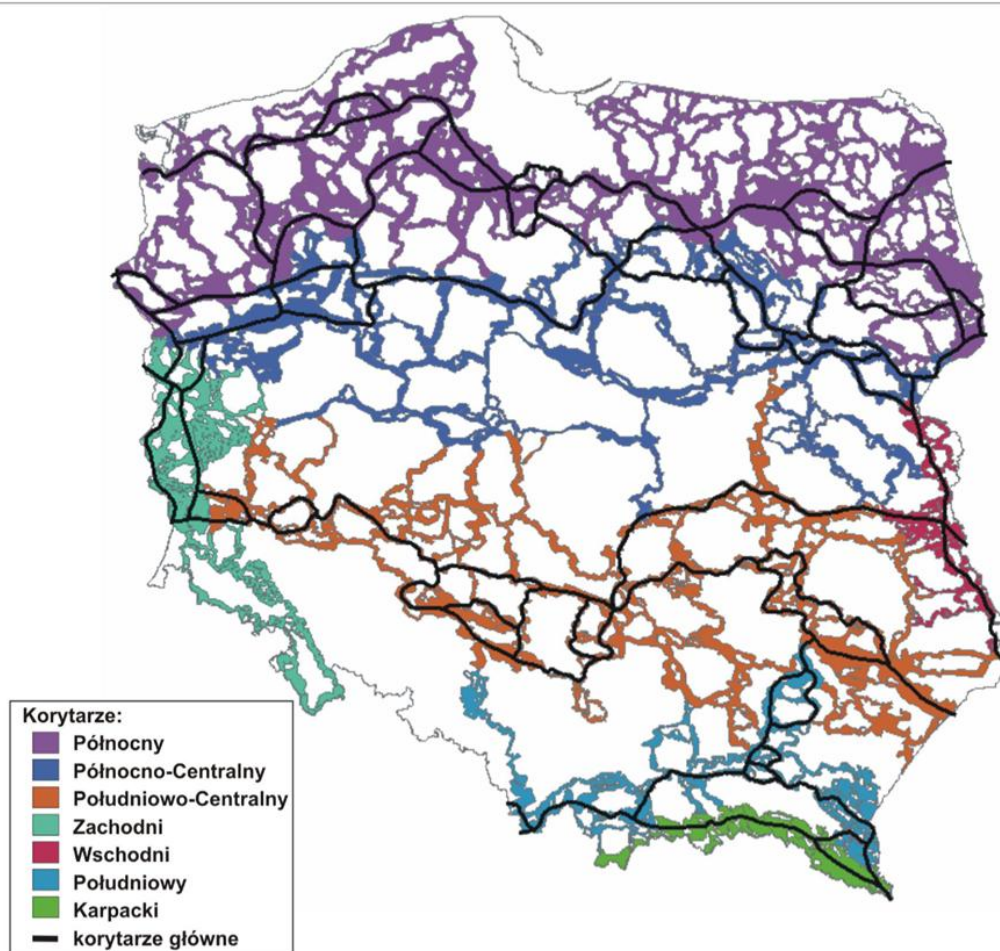

Źródło: mapa.korytarze.pl

Sieć ogólnopolska korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000

Koncepcja korytarzy ekologicznych została przedstawiona w projekcie korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 opracowanym na zlecenie Ministerstwa Środowiska pod redakcją Jędrzejewskiego. W ramach projektu wyznaczono spójną sieć, obejmującą zarówno wszystkie ważne obszary przyrodnicze (obszary węzłowe), jak i korytarze ekologiczne łączące je w ekologiczną całość. Korytarze wskazano przy uwzględnieniu łączności pomiędzy różnymi elementami siedliska przyrodniczego, a także dróg migracji zwierząt – posłużono się dostępnymi danymi o przemieszczaniu się dużych ssaków kopytnych (sarna, jeleń, dzik, łoś) i drapieżnych (niedźwiedź, wilk, ryś).

Główny (G) Korytarz Karpacki (KK) przebiega przez Bieszczady (1), Beskid Niski, Beskid Sądecki, Pieniny aż do Tatr. Na całej swojej długości łączy się z częściami Karpat leżącymi po stronie ukraińskiej i słowackiej. Główny (G) Korytarz Południowy (KPd) biegnie od Bieszczadów poprzez Góry Słonne (1A), Pogórze Przemyskie (1B), Pogórze Dynowskie, parki krajobrazowe: Czarnorzecko-Strzyżowski, Pasma Brzanki, Ciężkowicko-Rożnowski i Wiśnicko-Lipnicki, następnie przechodzi przez Beskid Wyspowy, Gorce, Beskid Makowski, Beskid Żywiecki, Beskid Śląski, Pogórze Śląskie, lasami w pobliżu zbiornika Goczałkowickiego, Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie, aż do Lasów Rudzkich

Na terenie Gminy Cisna znajduje się tzw. Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Bieszczadzkie”, który został utworzony Zarządzeniem Nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w dniu 29 listopada 2011 r. na terenie Nadleśnictw Stuposiany, Lutowiska i Cisna na łącznej powierzchni 24 234 ha. Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Bieszczadzkie” został decyzją Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w styczniu 2015 r. powiększony do 69,5 tys. ha. To niemal trzykrotnie więcej niż dotąd zajmował. Od 2015 roku Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Bieszczadzkie” tworzą w całości nadleśnictwa: Baligród, Cisna, Lutowiska i Stuposiany. Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Bieszczadzkie” jest obszarem funkcjonalnym o znaczeniu ekologicznym, edukacyjnym i społecznym. Celem jego utworzenia jest promocja trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz ochrona zasobów przyrody w lasach.

W Planie Ogólnym Gminy na obszarach o najwyższych walorach przyrodniczych wyznaczono głównie strefy otwarte. Strefy te obejmują obszary gminy znajdujące się w obszarze parku narodowego i jego otuliny, w obszarze chronionego krajobrazu, Naturze 2000, rezerwatu przyrody, a także obejmują większe kompleksy leśne i zadrzewienia. W strefach tych ustalono profil podstawowy zgodny z załącznikiem nr 1 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758).

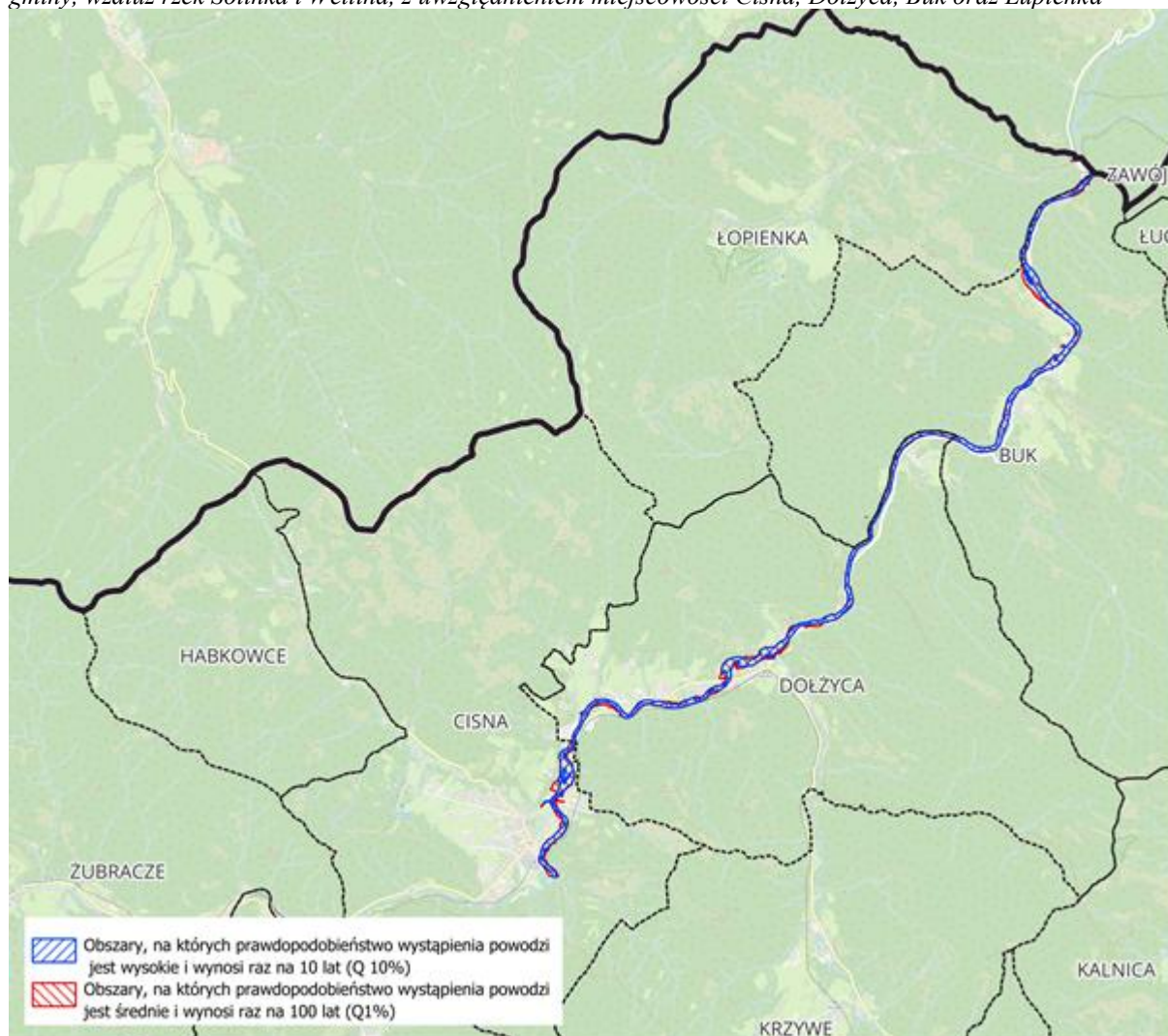
Wyznaczenie innych stref w formach ochrony przyrody wynika w pierwszej kolejności z obecnego stanu zagospodarowania oraz zapisów obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zapisy Planu Ogólnego Gminy uwzględniają uwarunkowania wynikające z położenia gminy w formach ochrony przyrody i nie kolidują z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony przyrody oraz nakazami i zakazami określonymi dla poszczególnych form ochrony przyrody.

D. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, WAŁY PRZECIWPOWODZIOWE ORAZ PASY O SZEROKOŚCI 50 M OD STOPY WAŁU

Na terenie gminy Cisna, zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*, **występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią**. Na podstawie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego można stwierdzić, że na terenie gminy Cisna wyznaczone zostały obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Solinka oraz Wetlina, w północnej, środkowej i wschodniej części gminy. Obejmują one obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie – $Q_{0,2}$ % (raz na 500 lat), średnie – Q_1 % (raz na 100 lat) oraz wysokie – Q_{10} % (raz na 10 lat). Na poniższych rysunkach przedstawiono te tereny w odniesieniu do poszczególnych miejscowości.

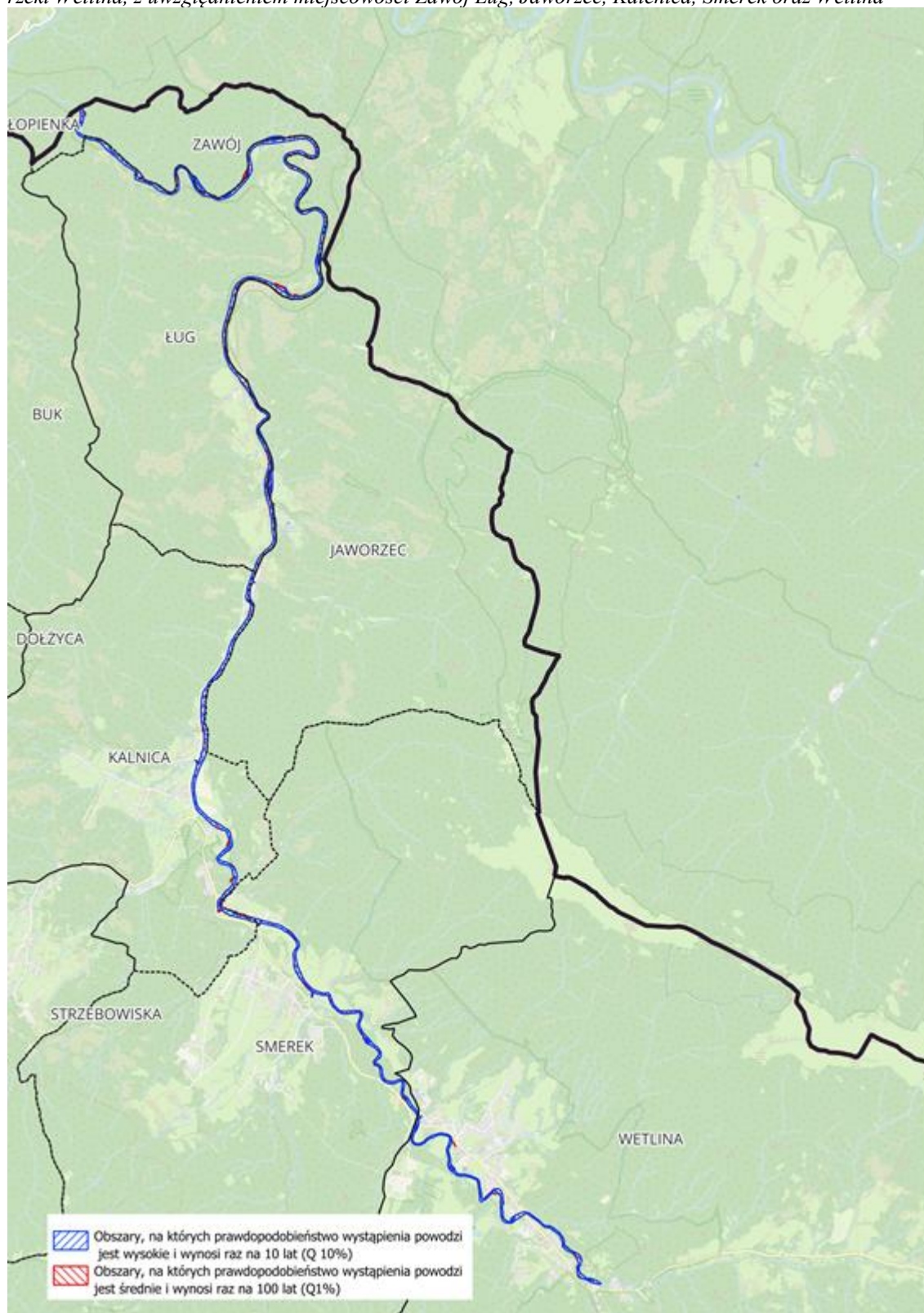
Na występowanie lokalnych podtopień narażone mogą być również tereny w bezpośrednim sąsiedztwie mniejszych cieków i zbiorników wodnych. Na terenie gminy Cisna **nie występują wały przeciwpowodziowe**.

Rysunek nr 4. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Cisna – północna i centralna część gminy, wzdłuż rzek Solinka i Wetlina, z uwzględnieniem miejscowości Cisna, Dołżyca, Buk oraz Łupienka

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy.isok.gov.pl

Rysunek nr 5. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Cisna – wschodnia część gminy, wzdłuż rzeki Wetlina, z uwzględnieniem miejscowości Zawój Ług, Jaworzec, Kalenica, Smerek oraz Wetlina

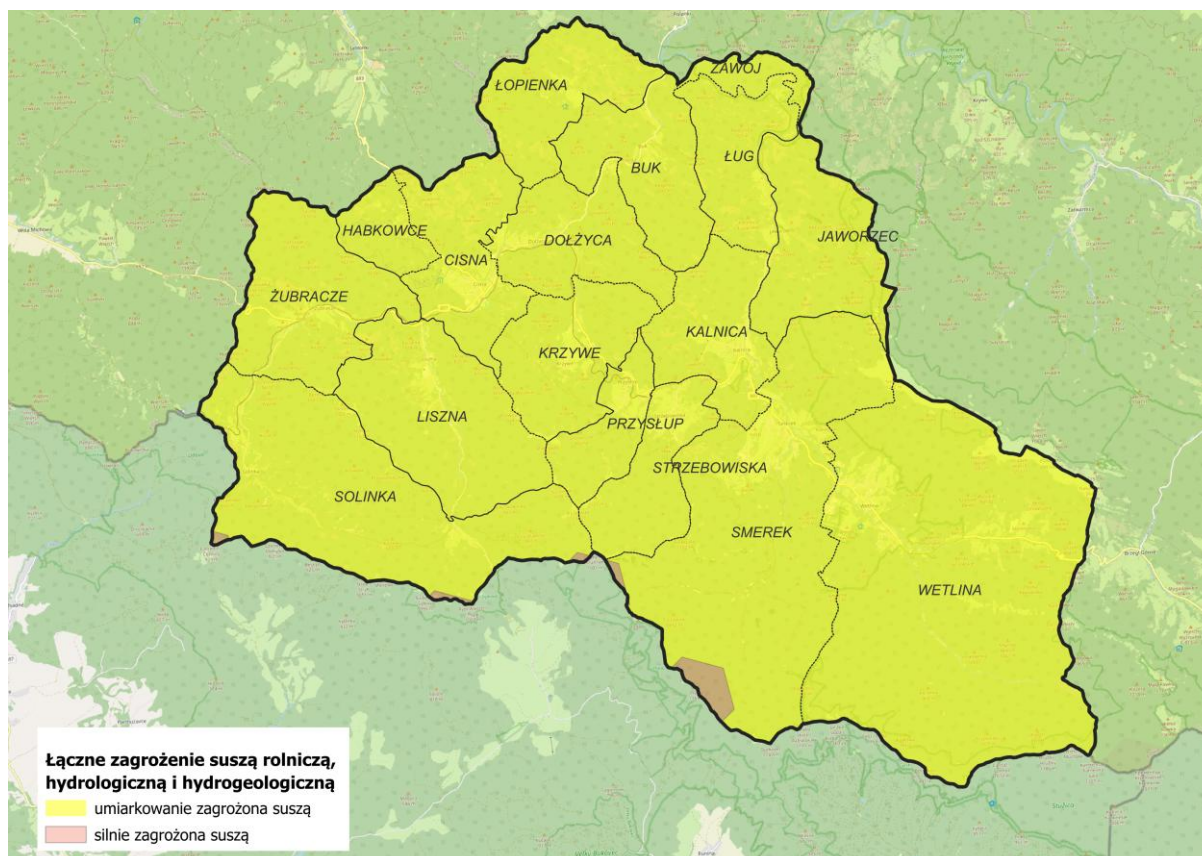
Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy.isok.gov.pl

Zgodnie z mapami zagrożenia suszą, opracowanymi na podstawie *Planu przeciwdziałania skutkom suszy*, można stwierdzić, że dla terenu gminy Cisna określono:

- ekstremalne zagrożenie suszą atmosferyczną w północnej części gminy, silne zagrożenie w centralnej, wschodniej i zachodniej części gminy, natomiast w południowej części – umiarkowane zagrożenie suszą atmosferyczną;
- słabe zagrożenie suszą rolniczą dla niemal obszaru gminy, z wyjątkiem kilku punktów zlokalizowanych na południu gminy;
- silne zagrożenie suszą hydrologiczną dla całego obszaru gminy;
- umiarkowane zagrożenie suszą hydrogeologiczną dla całego obszaru gminy.

Zgodnie z mapami łącznego zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną dla niemal całego obszaru gminy Cisna, określone zostało umiarkowane zagrożenie suszą, z wyjątkiem niewielkich części terytorium na południu gminy, co przedstawia poniższa mapa (brak mapy). Na obszarze gminy Cisna, w okresie 2021-2027 nie zostały zaplanowane przez Wody Polskie do realizacji zadania inwestycyjne z zakresu budowy i przebudowy urządzeń wodnych służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.⁴

Rysunek nr 6. Zagrożenie suszą

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy.isok.gov.pl

⁴ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021 r. poz. 1615)

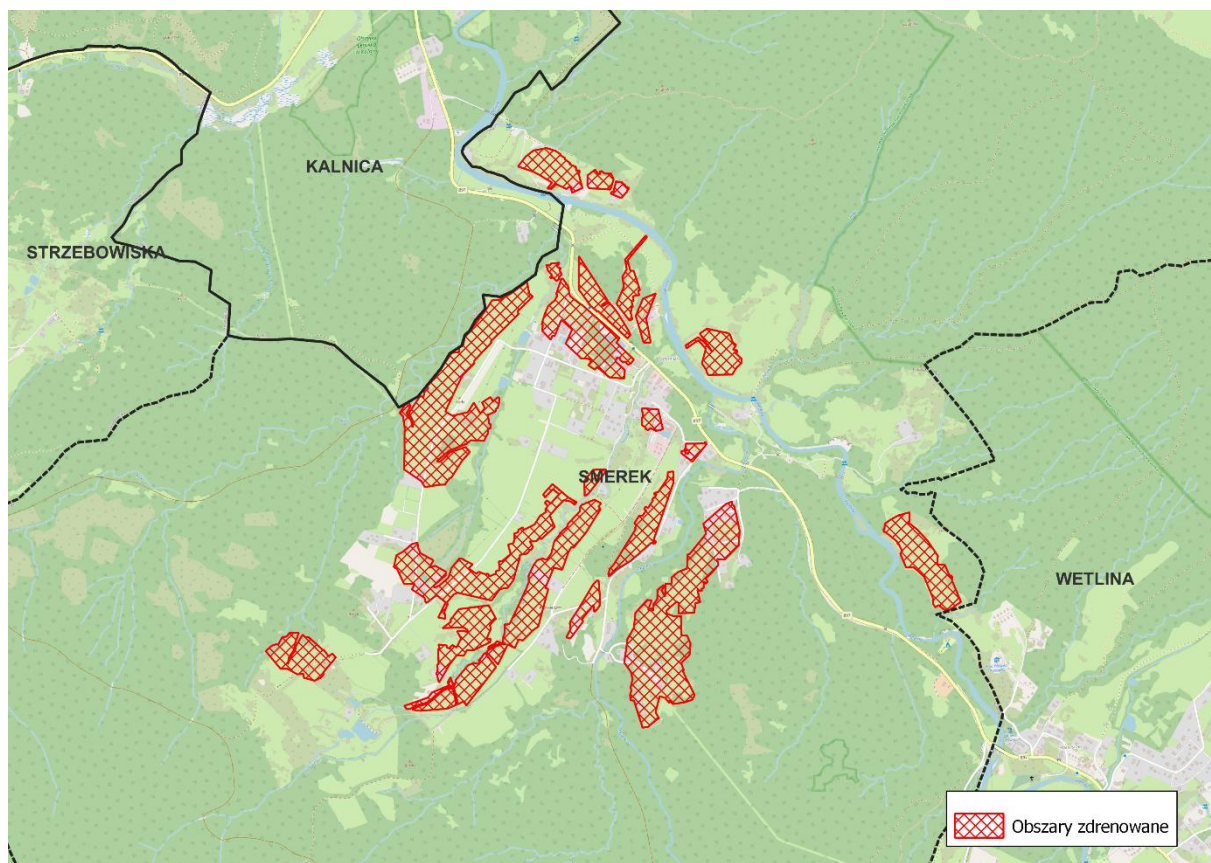
Ustalenia Planu Ogólnego Gminy dopuszczają możliwość realizacji nowej zabudowy jedynie na tych obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, gdzie głębokość zagrożenia powodzią wynosi mniej niż 0,5 m. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy i wymagania zgodnie z ustawą Prawo wodne. Ustawa Prawo wodne przepisem art. 77 ust. 1 pkt 3 zakazuje na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania, jak również lokalizowania nowych cmentarzy. Zgodnie z art. 165 ust. 1 pkt 1 i art. 163 ust. 5 ochronę przed powodzią realizuje się w szczególności przez kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, w szczególności obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Ochronę prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

E. OBSZARY GRUNTÓW ZMELIOROWANYCH

Melioracje wodne to działania mające na celu regulację stosunków wodnych, które poprawiają właściwości produkcyjne gleby i ułatwiają jej uprawę. Na terenie gminy Cisna funkcjonują sieci urządzeń melioracji wodnych szczegółowych. Opiekę nad nimi sprawuje Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne do urządzeń melioracji wodnych podstawowych zalicza się: budowle piętrzące, budowle upustowe oraz obiekty służące do ujmowania wód, stopnie wodne, zbiorniki wodne, kanały, wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie, rurociągi o średnicy co najmniej 0,6 m, budowle regulacyjne oraz przeciwpowodziowe, stacje pomp, z wyjątkiem stacji wykorzystywanych do nawodnień ciśnieniowych jeśli ich celem jest zwiększenie zdolności produkcyjnej gleby. Na terenie gminy grunty zmeliorowane znajdują się w miejscowości Smerek.

Rysunek nr 7. Grunty zmeliorowane na terenie gminy Cisna

Źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Zapisy Planu Ogólnego Gminy nie kolidują z prawidłowym funkcjonowaniem, utrzymaniem i rozwojem sieci urządzeń melioracji wodnych. Występujące na terenie gminy obszary gruntów zmeliorowanych nie wpływają na wyznaczenie stref, ponieważ przepisy odrębne nie wykluczają zabudowy na tych obszarach, a wskazują jedynie potrzebę przebudowy tych urządzeń jeżeli wymaga tego realizacja inwestycji.

F. TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI ORAZ TERENY, NA KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ TE RUCHY

Na terenie gminy Cisna przeważają osuwiska bardzo małe, zajmujące mniej niż 0,5 ha. Udokumentowano ich 369, co stanowi 48% wszystkich osuwisk, a ich łączna powierzchnia wynosi 78,0 ha. Osuwiska małe, o powierzchni od 0,5 do 1 ha, występują w liczbie 111 (około 15%), zajmując łącznie 78,11 ha. Osuwiska średnie, obejmujące powierzchnię od 1 do 5 ha, zidentyfikowano w liczbie 196 (około 26%), a ich całkowita powierzchnia wynosi 439,53 ha. Osuwiska duże, mieszczące się w przedziale 5-10 ha, rozpoznano w liczbie 36 (około 5%) i zajmują one łącznie 257,74 ha. Natomiast największe osuwiska, o powierzchni przekraczającej 10 ha, stanowią 48 form (około 6%) i sumarycznie pokrywają największy obszar, wynoszący 800,18 ha.

Osuwiska w obrębie gminy zajmują łączną powierzchnię 16,24 km² (bez obszaru osuwiska położonego poza granicą państwa), co daje 760 osuwisk oraz wyznaczono 48 terenów zagrożonych ruchami masowymi.

Tabela nr 1. Zestawienie osuwisk występujących na terenie gminy Cisna

L.p.	Nr osuwiska w bazie SOPO	Miejscowość	Stopień aktywności	Uwagi dotyczące obserwacji*
			A – aktywne O – okresowo aktywne N – nieaktywne	
45	108021	Przysłop	N	
46	108022	Przysłop	N	
47	108023	Przysłop	N	
48	108027	Przysłop	O	
49	108028	Przysłop	O	
50	108029	Przysłop	O	
51	108032	Przysłop	N	TAK, 1 raz na 2 lata
52	108034	Przysłop	N	
53	108035	Przysłop	N	
54	108039	Krzywe	N	
55	108041	Krzywe	N	
56	108043	Krzywe	N	
57	108044	Krzywe	N	
58	108046	Krzywe	O	
59	108048	Krzywe	O	
60	108050	Krzywe	O	
61	108051	Krzywe	N	
62	108052	Krzywe	N	
63	108053	Krzywe	N	
64	108054	Krzywe	N	
65	108055	Krzywe	N	
66	108058	Krzywe	N	
67	108059	Krzywe	N	
68	108062	Krzywe	N	
69	108063	Krzywe	N	
70	108065	Krzywe	N	
71	108066	Krzywe	N	
72	108067	Krzywe	N	
73	108068	Krzywe	N	
74	108069	Krzywe	N	
75	108072	Krzywe	N	
76	108075	Krzywe	O	
77	108076	Krzywe	O	
78	108077	Krzywe	O	
79	108078	Krzywe	O	
80	108079	Krzywe	N	
81	108080	Krzywe	N	
82	108081	Krzywe	N	
83	108082	Krzywe	O	
84	108083	Krzywe	O	
85	108084	Krzywe	O	
86	108085	Krzywe	N	
87	108086	Krzywe	N	
88	108087	Krzywe	N	
89	108088	Krzywe	N	
90	108090	Krzywe	N	
91	108091	Krzywe	N	
92	108092	Krzywe	N	
93	108093	Krzywe	O	

L.p.	Nr osuwiska w bazie SOPO	Miejscowość	Stopień aktywności	Uwagi dotyczące obserwacji*
			A – aktywne O – okresowo aktywne N – nieaktywne	
94	108094	Krzywe	O	
95	108095	Krzywe	O	
96	108096	Krzywe	O	
97	108100	Krzywe	O	
98	108101	Cisna	O	
99	108102	Cisna	O	
100	108103	Cisna	O	
101	108104	Cisna	O	
102	108105	Cisna	O	
103	108106	Cisna	O	
104	108107	Cisna	O	
105	108108	Cisna	O	
106	108109	Cisna	O	
107	108110	Cisna	O	
108	108111	Cisna	O	
109	108113	Cisna	O	
110	108114	Cisna	O	
111	108115	Cisna	O	
112	108119	Cisna	O	
113	108120	Cisna	N	
114	108122	Krzywe	N	
115	108123	Cisna	O	
116	108125	Krzywe	O	
117	108127	Krzywe	O	
118	108128	Krzywe	O	
119	108134	Krzywe	O	
120	108135	Krzywe	N	
121	117564	Solinka	O,N	TAK, 1 raz w roku
122	121450	Liszna	O,N	TAK, 1 raz w roku
123	121451	Liszna	N	
124	121454	Solinka	N	TAK, 1 raz w roku
125	121455	Solinka	N	
126	121456	Solinka	O	
127	121457	Solinka	O,N	
128	121458	Solinka	N	
129	121459	Solinka	N	
130	121460	Solinka	N	
131	121461	Solinka	N	
132	121462	Solinka	N	
133	121463	Solinka	N	
134	121464	Solinka	N	
135	121466	Solinka	N	
136	121468	Solinka	N	
137	121469	Solinka	N	
138	121470	Solinka	N	
139	121471	Solinka	N	
140	121472	Solinka	N	

L.p.	Nr osuwiska w bazie SOPO	Miejscowość	Stopień aktywności	Uwagi dotyczące obserwacji*
			A – aktywne O – okresowo aktywne N – nieaktywne	
141	121473	Solinka	N	
142	121474	Solinka	N	
143	121475	Solinka	N	
144	121476	Solinka	N	
145	121477	Solinka	O	
146	121479	Solinka	N	
147	121480	Solinka	N	
148	121481	Solinka	O	
149	121483	Solinka	N	
150	121484	Solinka	N	
151	121486	Solinka	N	TAK, 1 raz w roku
152	121487	Solinka	N	TAK, 1 raz w roku
153	121488	Liszna	N	
154	121489	Liszna	N	
155	121491	Solinka	N	
156	121493	Solinka	N	
157	121494	Solinka	N	
158	121495	Solinka	O	
159	121496	Solinka	N	
160	121497	Solinka	O,N	
161	121498	Solinka	N	
162	121499	Solinka	N	
163	121500	Solinka	N	
164	121501	Solinka	N	
165	121503	Solinka	N	
166	121505	Żubracze	N	
167	121506	Liszna	N	
168	121508	Solinka	N	
169	121509	Solinka	N	
170	121510	Solinka	N	
171	121511	Solinka	N	
172	121512	Solinka	N	
173	121513	Solinka	N	
174	121515	Solinka	N	
175	121517	Solinka	N	
176	121518	Solinka	N	
177	121521	Liszna	N	
178	121526	Liszna	N	
179	121527	Liszna	N	
180	121530	Liszna	N	
181	121531	Liszna	N	
182	121532	Liszna	N	
183	121533	Solinka	N	
184	121534	Solinka	N	
185	121536	Solinka	N	
186	121537	Solinka	N	
187	121538	Solinka	N	TAK, 1 raz w roku

L.p.	Nr osuwiska w bazie SOPO	Miejscowość	Stopień aktywności A – aktywne O – okresowo aktywne N – nieaktywne	Uwagi dotyczące obserwacji*
188	121539	Solinka	N	
189	121541	Solinka	O	
190	121542	Solinka	N	
191	121543	Solinka	N	
192	121546	Żubracze	N	
193	121547	Żubracze	O	
194	121548	Liszna	N	
195	121550	Liszna	N	
196	125007	Wetlina	O	TAK, 1 raz w roku
197	125008	Wetlina	N	TAK, 1 raz w roku
198	125009	Wetlina	N	TAK, 1 raz w roku
199	125010	Wetlina	N	
200	125011	Wetlina	O	
201	125012	Wetlina	N	
202	127047	Żubracze	N	
203	127048	Żubracze	N	
204	127049	Żubracze	O	
205	127050	Żubracze	N	
206	127051	Żubracze	N	
207	127052	Żubracze	O	
208	127053	Żubracze	O	
209	127054	Żubracze	N	
210	127055	Żubracze	N	
211	127056	Żubracze	N	
212	127058	Żubracze	N	
213	127059	Żubracze	N	
214	127060	Żubracze	N	
215	127061	Cisna	N	
216	127062	Cisna	N	TAK, 1 raz w roku
217	127063	Cisna	N	
218	127064	Cisna	O	
219	127065	Cisna	O	
220	127066	Cisna	O	
221	127067	Cisna	O	
222	127068	Cisna	O	
223	127069	Cisna	O	
224	127070	Cisna	O	
225	127071	Cisna	O	
226	127072	Cisna	N	
227	127073	Cisna	O,N	TAK, 1 raz w roku
228	127074	Cisna	N	TAK, 1 raz w roku
229	127075	Cisna	O	
230	127076	Habkowce	N	
231	127077	Habkowce	N	

L.p.	Nr osuwiska w bazie SOPO	Miejscowość	Stopień aktywności	Uwagi dotyczące obserwacji*
			A – aktywne O – okresowo aktywne N – nieaktywne	
232	127078	Cisna	O	
233	127079	Cisna	O,N	TAK, 1 raz w roku
234	127080	Cisna	O,N	TAK, 1 raz w roku
235	127081	Habkowce	N	
236	127082	Cisna	O,N	
237	127083	Cisna	N	
238	127084	Cisna	N	
239	127085	Cisna	O	
240	127086	Cisna	N	
241	127088	Cisna	N	
242	127089	Cisna	O	
243	127090	Cisna	O	
244	127091	Cisna	O	
245	127092	Cisna	O	
246	127093	Cisna	O	
247	127096	Cisna	N	
248	127097	Cisna	O	
249	127098	Cisna	O	
250	127099	Cisna	N	
251	127100	Cisna	O,N	
252	127101	Cisna	N	
253	127102	Cisna	N	
254	127103	Cisna	N	
255	127104	Cisna	N	
256	127105	Cisna	N	
257	127106	Dolżyca	O	
258	127107	Dolżyca	O	
259	127108	Dolżyca	O	
260	127110	Cisna	O	
261	127111	Cisna	O	
262	127112	Cisna	O,N	
263	127113	Cisna	O	
264	127114	Cisna	O	
265	127115	Cisna	N	
266	127116	Cisna	O	
267	127117	Cisna	N	
268	127118	Cisna	N	
269	127119	Cisna	N	
270	127120	Cisna	N	
271	127121	Cisna	O	
272	127122	Cisna	N	
273	127123	Cisna	N	
274	127124	Cisna	O	
275	127125	Dolżyca	N	
276	127126	Dolżyca	N	
277	127127	Dolżyca	N	
278	127128	Krzywe	N	
279	127129	Krzywe	N	

L.p.	Nr osuwiska w bazie SOPO	Miejscowość	Stopień aktywności A – aktywne O – okresowo aktywne N – nieaktywne	Uwagi dotyczące obserwacji*
280	127130	Krzywe	O,N	
281	127131	Krzywe	O	
282	127132	Krzywe	O	
283	127133	Krzywe	O	TAK, 1 raz w roku
284	127134	Krzywe	N	
285	127135	Krzywe	O	TAK, 1 raz na 2 lata
286	127136	Dolżyca	O	
287	127137	Dolżyca	N	
288	127138	Dolżyca	O	
289	127139	Cisna	A,O,N	
290	127140	Dolżyca	N	
291	127141	Dolżyca	O,N	
292	127142	Dolżyca	N	
293	127143	Dolżyca	O	
294	127144	Dolżyca	O	
295	127145	Dolżyca	O	
296	127146	Dolżyca	N	
297	127147	Dolżyca	N	
298	127148	Dolżyca	N	
299	127149	Lopienka	N	
300	127150	Dolżyca	O	
301	127151	Dolżyca	N	
302	127152	Dolżyca	N	
303	127153	Dolżyca	N	TAK, 1 raz w roku
304	127154	Dolżyca	N	
305	127155	Krzywe	N	
306	127156	Dolżyca	N	
307	127157	Dolżyca	N	
308	127158	Dolżyca	N	
309	127159	Dolżyca	N	
310	127160	Dolżyca	N	
311	127161	Dolżyca	N	
312	127162	Dolżyca	N	
313	127165	Cisna	N	
314	127166	Dolżyca	N	TAK, 1 raz na 2 lata
315	127167	Dolżyca	N	TAK, 1 raz na 2 lata
316	127168	Dolżyca	O	TAK, 1 raz na 2 lata
317	127169	Dolżyca	N	
318	127170	Krzywe	N	
319	127171	Cisna	O	
320	127172	Cisna	O	
321	127173	Cisna	O	
322	127174	Cisna	N	
323	127175	Cisna	N	

L.p.	Nr osuwiska w bazie SOPO	Miejscowość	Stopień aktywności	Uwagi dotyczące obserwacji*
			A – aktywne O – okresowo aktywne N – nieaktywne	
324	127176	Cisna	N	
325	127177	Cisna	N	
326	127178	Cisna	O,N	
327	127179	Krzywe	N	
328	127180	Cisna	O	
329	127181	Cisna	O	
330	136669	Łopienka	O	
331	137087	Łopienka	N	
332	137088	Dolżyca	N	
333	137089	Dolżyca	N	
334	137090	Dolżyca	N	
335	137091	Dolżyca	N	
336	137092	Dolżyca	N	
337	137093	Dolżyca	N	
338	137095	Dolżyca	N	
339	137100	Łopienka	N	
340	137102	Buk	N	
341	137104	Łopienka	N	
342	137107	Łopienka	N	
343	137110	Buk	N	
344	137111	Buk	N	
345	137113	Buk	N	
346	137115	Łopienka	O,N	
347	137117	Buk	O,N	
348	139367	Buk	O	
349	139368	Łopienka	N	
350	139369	Dolżyca	N	
351	139370	Dolżyca	N	
352	139371	Dolżyca	N	
353	139374	Łopienka	N	
354	139377	Łopienka	N	
355	139378	Łopienka	N	
356	139389	Łopienka	N	
357	139390	Łopienka	O	
358	139391	Łopienka	O	
359	139392	Łopienka	O	
360	139393	Łopienka	N	
361	139394	Łopienka	O	
362	139395	Łopienka	O	
363	139396	Łopienka	N	
364	139397	Łopienka	N	
365	139398	Łopienka	N	
366	139399	Łopienka	N	
367	139407	Buk	N	
368	139767	Buk	N	
369	139768	Buk	N	
370	139769	Buk	N	
371	139770	Buk	N	
372	139771	Buk	N	
373	139772	Buk	N	

L.p.	Nr osuwiska w bazie SOPO	Miejscowość	Stopień aktywności	Uwagi dotyczące obserwacji*
			A – aktywne O – okresowo aktywne N – nieaktywne	
374	139773	Buk	N	
375	139777	Buk	N	
376	139779	Buk	N	
377	139787	Buk	N	
378	139788	Łopienka	N	
379	139789	Łopienka	N	
380	139790	Łopienka	N	
381	139791	Łopienka	N	
382	139792	Łopienka	N	
383	139793	Łopienka	N	
384	139794	Łopienka	O	
385	139797	Łopienka	N	
386	139799	Łopienka	N	
387	139800	Łopienka	N	
388	139802	Łopienka	N	
389	139805	Łopienka	N	
390	139807	Dołżyca	O	
391	141068	Smerek	N	
392	141291	Smerek	O,N	
393	141292	Smerek	O,N	
394	141293	Smerek	N	
395	141294	Smerek	N	
396	141295	Smerek	N	
397	141296	Smerek	N	
398	141297	Smerek	N	
399	141298	Smerek	N	
400	141299	Smerek	N	
401	141300	Smerek	N	
402	141301	Smerek	N	
403	141302	Smerek	N	
404	141303	Smerek	N	
405	141304	Smerek	N	
406	141305	Smerek	N	
407	141306	Smerek	N	
408	141308	Smerek	N	
409	141309	Smerek	N	
410	141310	Smerek	N	
411	141311	Smerek	N	
412	141312	Smerek	N	
413	141313	Smerek	N	
414	141314	Smerek	N	
415	141315	Smerek	N	
416	141316	Smerek	N	
417	141317	Smerek	N	
418	141318	Smerek	N	
419	141319	Smerek	N	
420	141320	Smerek	N	
421	141321	Smerek	N	
422	141322	Smerek	N	
423	141323	Smerek	N	

L.p.	Nr osuwiska w bazie SOPO	Miejscowość	Stopień aktywności	Uwagi dotyczące obserwacji*
			A – aktywne O – okresowo aktywne N – nieaktywne	
424	141324	Smerek	N	
425	141325	Smerek	N	
426	141326	Smerek	N	
427	141327	Smerek	N	
428	141328	Smerek	N	
429	141329	Smerek	N	
430	141330	Smerek	N	
431	141331	Smerek	N	
432	141332	Wetlina	A	
433	141333	Wetlina	O	
434	141334	Smerek	N	
435	141335	Wetlina	A,O	
436	141336	Smerek	N	
437	141337	Smerek	N	
438	141338	Smerek	N	
439	141340	Smerek	N	
440	141907	Kalnica	N	
441	141908	Kalnica	N	
442	141909	Kalnica	N	
443	141910	Kalnica	N	
444	141911	Krzywe	N	
445	141912	Krzywe	N	
446	141913	Krzywe	N	
447	141914	Krzywe	N	
448	141915	Krzywe	N	
449	141916	Krzywe	N	
450	141917	Krzywe	O	
451	141919	Kalnica	N	
452	141921	Krzywe	N	
453	141922	Krzywe	N	
454	141923	Krzywe	O	
455	141924	Krzywe	N	TAK, 1 raz w roku
456	141925	Krzywe	N	TAK, 1 raz w roku
457	141926	Krzywe	N	
458	141927	Krzywe	N	
459	141928	Krzywe	N	
460	141929	Przysłup	N	
461	141930	Krzywe	N	
462	141931	Krzywe	N	
463	141932	Krzywe	N	
464	141933	Krzywe	N	
465	141934	Krzywe	N	
466	141967	Solinka	N	
467	148668	Przysłup	N	
468	148669	Krzywe	N	
469	148670	Krzywe	O	
470	148671	Krzywe	N	
471	148691	Przysłup	N	

L.p.	Nr osuwiska w bazie SOPO	Miejscowość	Stopień aktywności	Uwagi dotyczące obserwacji*
			A – aktywne O – okresowo aktywne N – nieaktywne	
472	148695	Przysłop	O	
473	148697	Przysłop	N	
474	148707	Przysłop	N	
475	148712	Krzywe	N	
476	148727	Krzywe	N	
477	148728	Cisna	N	
478	148729	Cisna	N	
479	148733	Liszna	N	
480	148735	Solinka	N	
481	151987	Ług	O	
482	151988	Ług	N	
483	151991	Ług	O,N	
484	151992	Zawój	O,N	
485	151993	Zawój	O,N	
486	151994	Zawój	N	
487	151995	Ług	N	
488	151996	Ług	O	
489	151997	Ług	N	
490	151998	Zawój	O,N	
491	151999	Zawój	N	
492	152000	Zawój	N	
493	152001	Zawój	N	
494	152002	Zawój	N	
495	152003	Zawój	N	
496	152004	Zawój	O	
497	152005	Zawój	O	
498	152006	Zawój	N	
499	152007	Zawój	O	
500	152008	Zawój	O	
501	152009	Zawój	N	
502	152010	Zawój	N	
503	152011	Zawój	N	
504	152012	Buk	N	
505	152013	Buk	N	
506	152014	Buk	N	
507	152015	Buk	N	
508	152016	Buk	O	
509	152017	Zawój	N	
510	152018	Zawój	N	
511	152019	Ług	N	
512	152020	Ług	N	
513	152021	Ług	O	
514	152022	Ług	O	
515	152023	Ług	N	
516	152024	Ług	O,N	
517	152025	Ług	N	
518	152026	Ług	N	
519	152027	Ług	N	
520	152028	Ług	N	
521	152029	Ług	N	

L.p.	Nr osuwiska w bazie SOPO	Miejscowość	Stopień aktywności	Uwagi dotyczące obserwacji*
			A – aktywne O – okresowo aktywne N – nieaktywne	
522	152030	Ług	N	
523	152031	Ług	N	
524	152032	Ług	N	
525	152033	Buk	N	
526	152034	Buk	N	
527	152035	Buk	N	
528	152036	Buk	N	
529	152037	Buk	O	
530	152038	Buk	O	
531	152039	Buk	N	
532	152040	Buk	N	
533	152041	Buk	O,N	
534	152042	Buk	N	
535	152043	Buk	N	
536	152044	Buk	N	
537	152045	Buk	N	
538	152046	Buk	N	
539	152047	Buk	N	
540	152048	Buk	N	
541	152049	Ług	N	
542	152050	Ług	O	
543	152051	Buk	N	
544	152052	Buk	N	
545	152053	Buk	N	
546	152054	Buk	N	
547	152055	Buk	N	
548	152056	Buk	N	
549	152057	Buk	N	
550	152058	Buk	N	
551	152059	Ług	N	
552	152060	Ług	N	
553	152062	Ług	N	
554	152064	Ług	N	
555	152065	Ług	N	
556	152066	Ług	N	
557	152067	Ług	O,N	
558	152068	Ług	N	
559	152069	Ług	N	
560	152070	Ług	N	
561	152071	Ług	N	
562	152072	Ług	N	
563	152073	Kalnica	N	
564	152074	Kalnica	N	
565	152075	Ług	O,N	
566	152077	Kalnica	N	
567	152078	Kalnica	N	
568	152079	Ług	N	
569	152080	Ług	N	
570	152081	Dolżyca	N	
571	152083	Kalnica	N	

L.p.	Nr osuwiska w bazie SOPO	Miejscowość	Stopień aktywności	Uwagi dotyczące obserwacji*
			A – aktywne O – okresowo aktywne N – nieaktywne	
572	152084	Kalnica	N	
573	152085	Kalnica	N	
574	152086	Buk	N	
575	152087	Buk	N	
576	152088	Buk	N	
577	152089	Buk	N	
578	152091	Buk	O	
579	152092	Buk	O	
580	152093	Buk	N	
581	152094	Zawój	O,N	
582	152095	Ług	N	
583	152096	Buk	N	
584	152106	Smerek	N	
585	152107	Cisna	O	
586	152109	Dolżyca	N	TAK, 1 raz na 2 lata
587	152110	Dolżyca	N	
588	152111	Dolżyca	N	
589	152112	Cisna	O	
590	152114	Żubracze	N	
591	152115	Smerek	N	
592	152116	Smerek	O,N	
593	152117	Smerek	O	
594	152118	Smerek	N	
595	152119	Smerek	N	
596	152120	Smerek	N	
597	152121	Smerek	N	
598	152122	Smerek	N	
599	152123	Smerek	N	
600	152124	Kalnica	N	
601	152126	Kalnica	N	
602	152127	Kalnica	N	
603	152128	Strzebowiska	N	
604	152129	Strzebowiska	N	
605	152130	Strzebowiska	N	
606	152131	Strzebowiska	N	
607	152132	Strzebowiska	N	
608	152133	Strzebowiska	N	
609	152134	Strzebowiska	N	
610	152135	Strzebowiska	N	
611	152136	Strzebowiska	N	
612	152137	Smerek	N	
613	152138	Strzebowiska	O	
614	152139	Strzebowiska	N	
615	152140	Przysłup	N	
616	152141	Przysłup	N	
617	152142	Strzebowiska	N	
618	152143	Strzebowiska	N	TAK, 1 raz na 2 lata
619	152144	Strzebowiska	N	

L.p.	Nr osuwiska w bazie SOPO	Miejscowość	Stopień aktywności	Uwagi dotyczące obserwacji*
			A – aktywne O – okresowo aktywne N – nieaktywne	
620	152145	Strzebowiska	N	
621	152146	Smerek	N	
622	152147	Kalnica	N	TAK, 1 raz na 2 lata
623	152148	Strzebowiska	N	
624	152149	Strzebowiska	N	TAK, 1 raz na 2 lata
625	152150	Strzebowiska	N	TAK, 1 raz na 2 lata
626	152151	Smerek	N	
627	152152	Smerek	N	
628	152153	Smerek	N	
629	152154	Smerek	N	
630	152155	Smerek	N	
631	152156	Smerek	N	
632	152157	Wetlina	N	
633	152158	Wetlina	N	
634	152159	Wetlina	N	
635	152160	Wetlina	N	
636	152161	Wetlina	N	
637	152162	Wetlina	N	
638	152163	Wetlina	N	
639	152164	Wetlina	O	
640	152165	Wetlina	O	
641	152166	Wetlina	O	
642	152167	Wetlina	N	
643	152168	Smerek	N	
644	152169	Kalnica	N	
645	152170	Kalnica	N	
646	152171	Kalnica	N	
647	152172	Kalnica	N	
648	152173	Kalnica	N	
649	152174	Kalnica	N	
650	152175	Kalnica	N	
651	152176	Dolżyca	N	
652	152177	Krzywe	N	
653	152178	Krzywe	N	
654	152179	Krzywe	N	
655	152180	Krzywe	N	
656	152181	Krzywe	N	
657	152182	Dolżyca	N	
658	152183	Dolżyca	N	
659	152184	Krzywe	N	
660	152185	Kalnica	N	
661	152186	Dolżyca	N	
662	152187	Dolżyca	N	
663	152188	Dolżyca	N	
664	152189	Dolżyca	N	
665	152190	Dolżyca	N	
666	152191	Dolżyca	N	

L.p.	Nr osuwiska w bazie SOPO	Miejscowość	Stopień aktywności	Uwagi dotyczące obserwacji*
			A – aktywne O – okresowo aktywne N – nieaktywne	
667	152192	Dolżyca	N	
668	152193	Dolżyca	N	
669	152194	Jaworzec	N	
670	152195	Jaworzec	N	
671	152196	Jaworzec	O	
672	152197	Jaworzec	N	
673	152198	Jaworzec	N	
674	152199	Jaworzec	N	
675	152200	Jaworzec	N	
676	152201	Jaworzec	N	
677	152202	Smerek	N	
678	152203	Jaworzec	N	
679	152204	Jaworzec	N	
680	152205	Smerek	N	
681	152206	Smerek	N	
682	152207	Smerek	N	
683	152210	Jaworzec	N	
684	152211	Jaworzec	N	
685	152212	Jaworzec	N	
686	152213	Jaworzec	N	
687	152214	Jaworzec	N	
688	152215	Jaworzec	N	
689	152216	Jaworzec	N	
690	152217	Jaworzec	N	
691	152218	Jaworzec	N	
692	152219	Jaworzec	N	
693	152220	Jaworzec	N	
694	152221	Jaworzec	N	
695	152222	Jaworzec	N	
696	152223	Jaworzec	N	
697	152224	Wetlina	N	
698	152225	Wetlina	N	
699	152226	Wetlina	N	
700	152227	Wetlina	O	
701	152228	Wetlina	O	
702	152229	Wetlina	O	
703	152230	Wetlina	O	
704	152231	Wetlina	O	
705	152232	Wetlina	N	
706	152233	Wetlina	N	
707	152234	Wetlina	N	
708	152235	Wetlina	O	
709	152236	Wetlina	O	
710	152237	Wetlina	N	
711	152238	Wetlina	N	
712	152239	Kalnica	N	
713	152240	Kalnica	N	
714	152241	Kalnica	N	
715	152242	Kalnica	N	
716	152243	Kalnica	O	

L.p.	Nr osuwiska w bazie SOPO	Miejscowość	Stopień aktywności	Uwagi dotyczące obserwacji*
			A – aktywne O – okresowo aktywne N – nieaktywne	
717	152244	Kalnica	O	
718	152245	Kalnica	O	
719	152246	Kalnica	O	
720	152247	Kalnica	O	
721	152248	Kalnica	O	
722	152249	Kalnica	O	
723	152252	Smerek	N	
724	152253	Smerek	N	
725	152254	Smerek	N	
726	152255	Smerek	N	
727	152256	Smerek	N	
728	152257	Smerek	N	
729	152258	Smerek	N	
730	152259	Smerek	N	
731	152260	Smerek	N	
732	152261	Smerek	N	
733	152262	Smerek	N	
734	152264	Smerek	N	
735	152265	Smerek	N	
736	152266	Smerek	N	
737	152267	Kalnica	N	
738	152448	Buk	N	
739	152887	Habkowce	N	
740	152888	Cisna	N	
741	152889	Habkowce	N	
742	152890	Cisna	N	
743	152891	Buk	N	
744	152907	Lopienka	N	
745	152908	Lopienka	N	
746	158259	Kalnica	N	
747	158260	Kalnica	N	
748	158261	Kalnica	N	
749	158262	Buk	N	
750	158263	Buk	N	
751	158264	Ług	N	
752	158265	Ług	N	
753	158266	Ług	N	
754	158267	Buk	N	
755	158268	Buk	N	
756	158269	Solinka	N	
757	158270	Cisna	O	
758	158271	Kalnica	N	
759	158272	Dołżyca	N	
760	158979	Jaworzec	N	

Źródło

Źródło: *Objaśnienia do mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi, PIGPIB, Warszawa 2024*

Tabela nr 2 Zestawienie terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie gminy Cisna

Lp.	Numer terenu zagrożonego w bazie SOPO	Miejscowość	Uwagi dotyczące obserwacji
1	15266	Krzywe	
2	15267	Krzywe	
3	15268	Krzywe	
4	15269	Krzywe	
5	15270	Krzywe	
6	15271	Cisna	
7	15272	Przysłup	
8	15273	Przysłup	
9	15274	Cisna	
10	15275	Krzywe	
11	15276	Cisna	
12	15277	Krzywe	
13	15278	Krzywe	
14	15279	Krzywe	
15	15280	Krzywe	
16	15281	Krzywe	
17	15282	Krzywe	
18	15283	Krzywe	
19	15284	Krzywe	
20	15285	Cisna	
21	15286	Krzywe	
22	15287	Krzywe	
23	15288	Cisna	
24	15289	Cisna	
25	15290	Cisna	
26	18000	Wetlina	
27	23838	Kalnica	
28	23839	Liszna	
29	23840	Żubracze	
30	23841	Żubracze	
31	23842	Wetlina	
32	23843	Smerek	
33	23858	Wetlina	
34	23859	Smerek	
35	23860	Wetlina	
36	23861	Wetlina	

Lp.	Numer terenu zagrożonego w bazie SOPO	Miejscowość	Uwagi dotyczące obserwacji
37	23862	Wetlina	
38	23863	Kalnica	
39	23864	Krzywe	
40	23865	Krzywe	
41	26022	Żubracze	
42	26023	Habkowce	
43	26024	Lopienka	
44	26362	Lug	
45	26364	Zawój	
46	26365	Dolżyca	
47	26482	Przysłup	
48	26702	Dolżyca	

Źródło: *Objaśnienia do mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi, PIGPIB, Warszawa 2024*

Wyróżniano osuwiska aktywne tj. takie, w których przejawy aktywności wystąpiły w ciągu ostatnich 5 lat, osuwiska aktywne okresowo tzn. takie, w obrębie których przejawy aktywności występowały w ciągu ostatnich 5-50 lat oraz osuwiska nieaktywne, w obrębie których nie obserwowano przejawów aktywności od co najmniej 50 lat. Wśród osuwisk zarejestrowanych na terenie gminy Cisna stwierdzono występowanie 2 form aktywnych ciągle (0,3% liczby osuwisk na tym obszarze), 167 aktywnych okresowo (22,0%), 561 nieaktywnych (73,8%) oraz 30 osuwisk (3,9%) o różnych stopniach aktywności, wśród których 2 posiadały strefą aktywną.

Na terenie gminy Cisna dominują osuwiska powstałe w wyniku zsuwu złożonego, przy czym najczęściej jest to zsuw translacyjny i rotacyjny, rzadziej z udziałem spływu. Ze względu na rodzaj materiału zdecydowana większość osuwisk to formy skalne i skalno-zwietrzelinowe o dużej miąższości koluwiów.

Wiele osuwisk zlokalizowanych jest w obrębie skarp przykorytowych cieków lub w dolnych odcinkach zboczy większych dolin oraz w lejach źródłowych. Są to jednak formy stosunkowo niedużych rozmiarów (np. rejon pomiędzy Cisną a Przysłupem). Osuwiska obejmujące całe stoki lub większą ich część charakteryzują się dużą powierzchnią. Występują one w sposób rozproszony w północnej części gminy od Wierchu Jabłońskiego, osadę Buk po obszar rezerwatu Sine Wiry, w centralnej części gminy na stokach Góry Mochnaczk i Góry Krzemiennej, a na południu w obrębie Pasma Granicznego od góry Okrąglik po Dziurkowiec.

Zdecydowana większość wyznaczonych w gminie Cisna osuwisk występuje na obszarach leśnych i zakrzewionych; mniej w obrębie nieużytków i łąk. Tylko w granicach nielicznych osuwisk zlokalizowana jest infrastruktura drogowa, tj. od gruntowych dróg leśnych po drogę wojewódzką której zagrażają następujące osuwiska: 90192, 125007, 125008, 125009, 127062, 127073, 127074, 127079, 127080, 127133, 127153, 141924, 141925, 152113. Część osuwisk zagraża Bieszczadzkiej Kolejce Wąskotorowej: 107999, 108000, 108001, 108032, 117564, 127133, 127133, 127135, 127153, 127166, 127167, 127168, 152109, 152143, 152147, 152149, 152150. Jedno z osuwisk (nr ID 107999) uaktywniło się w ostatnich latach, powodując zamknięcie trasy na odcinku Majdan-Przysłup.

Osuwiska na obszarze gminy Cisna są ściśle związane z budową litologiczną podłoża, jego tektoniczną strukturą (obecność licznych złuszczeń) oraz kątem nachylenia warstw skalnych. Największe skupiska dużych i bardzo dużych osuwisk występują w centralnej części

gminy, w obrębie łusek przeddukielskich (należących do płaszczowiny śląskiej). Podłoże tego obszaru składa się głównie z piaskowców średnio- i cienkoławicowych oraz łupków (warstwy hieroglifowe), które charakteryzują się dużą podatnością na ruchy masowe.

W rejonach zachodnich i wschodnich łusek przeddukielskich, gdzie deniwelacje terenu są mniejsze, liczba osuwisk również jest niższa. Znaczne osuwiska występują także w synklinorium jasielskim (centralnej depresji karpackiej). W warstwach otryckich (krośnieńskich), zwłaszcza w skrzydłach licznych fałdów, uformowały się złożone struktury, które często mają charakter zsuwów konsekwentnych, przynajmniej częściowo.

W płaszczowinie śląskiej i dukielskiej osuwiska są rzadziej spotykane na obszarach, gdzie warstwy skalne układają się pionowo lub pod stromym kątem nachylenia (60–79 stopni).

Gruntły położone na obszarach występowania niekorzystnych zjawisk geologicznych, w tym zjawisk i form osuwiskowych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych, zaliczane są do warunków gruntowych skomplikowanych, a obiekty budowlane posadawiane w takich warunkach gruntowych do trzeciej kategorii geotechnicznej. Skutkuje to obowiązkiem wykonania dokumentacji geologiczno-inżynierskiej, zgodnie z przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze. W przypadku konieczności wykonania dowolnej inwestycji budowlanej, a także prac ziemnych w granicach osuwisk powinna zatem zostać sporządzona dokumentacja geologiczno-inżynierska, w której określone zostanie położenie powierzchni poślizgu na podstawie analizy rdzeni pochodzących z pełnordzeniowanych otworów wykonanych podwójną lub potrójną rdzeniówką. Ponadto dokumentacja powinna zawierać sugestie rozwiązań konstrukcyjnych zapewniających bezpieczeństwo budowy i eksploatacji, poparte odpowiednimi obliczeniami stateczności oraz ewentualnie wskazówki dotyczące sposobu poprawy lub modyfikacji warunków podłoża. Obecne możliwości technologiczne są bardzo duże i budowanie na obszarach osuwiskowych to przede wszystkim kwestia opłacalności takiej inwestycji. Sugerowane jest, aby podstawą jakiegokolwiek inwestycji na osuwiskach był prawidłowo rozpoznany zasięg całego osuwiska wraz z głębokim rozpoznaniem wszystkich powierzchni poślizgu. Należy mieć na uwadze, że mimo dużych możliwości technicznych budowy w tzw. warunkach trudnych, nadmierne zabudowywanie stoków podatnych na osuwanie może prowadzić do obniżenia ich stateczności i uruchomienie się osuwisk.

Ustalenia Planu Ogólnego Gminy nie wpływają negatywnie na obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

G. STREFY OCHRONNE UJĘĆ WODY

Wody podziemne są głównym źródłem zaopatrzenia w wodę ludności, rolnictwa i przemysłu. W Gminie Cisna, większość ludność korzysta z lokalnej sieci wodociągowej oraz z własnych studni kopanych bądź wierconych.

Zapewnieniu odpowiedniej jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych, służy m.in. ustanawianie stref ochronnych ujęć wody. Strefę ochronną stanowi obszar, na którym obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wód. Strefa ochronna może obejmować

wyłącznie teren ochrony bezpośredniej albo teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej. Strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia się dla każdego ujęcia wody, z wyłączeniem ujęć wody służących do zwykłego korzystania z wód. Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody. Na terenie gminy zlokalizowanych jest 34 ujęć wód podziemnych w następujących miejscowościach:

- Cisna – 3 ujęcia;
- Dołżyca – 2 ujęcia;
- Kalnica – 7 ujęć;
- Strzebowisko – 5 ujęć;
- Przysłop – 2 ujęcia;
- Smerek – 3 ujęcia;
- Wetlina – 11 ujęć;
- Solinka – 1 ujęcie.

Tabela nr 3. Ujęcia wód podziemnych na terenie gminy Cisna, dla których wydano pozwolenia wodnoprawne

NAZWA	NR DZIAŁKI	MIEJSCOWOŚĆ	NR DECYZJI	LICZBA DECYZJI
S-1	228	Przysłop	OS.6223-12/2004	1
S-1	251	Wetlina	RZ.ZUZ.3.421.11.2019.MP	2
S-1	210/712	Wetlina	RZ.ZUZ.3.4210.409.2020.PK	2
S-1	495	Smerek	RZ.ZUZ.3.421.131.2018.I.H.	3
S-2	495	Smerek	RZ.ZUZ.3.421.131.2018.I.H.	3
S-2	662	Wetlina	RZ.ZUZ.3.4210.279.2020.PK	3
S-3	662	Wetlina	RZ.ZUZ.3.4210.279.2020.PK	3
S-1	116	Strzebowisko	RZ.ZUZ.3.4210.223.2021.JS	2
S-1	420	Wetlina	OS.6223-1/2007	1
Smerek st. N-4	416	Smerek	OS.6341.54.2013	3
Kalnica II st. S-1	473/1	Kalnica	OS.6223-4/2003	1
Kalnica I st. S-1	470	Kalnica	OS.6223-4/2003	1
S-1	93	Kalnica	OS.6223-6/10	1
S-2	93	Kalnica	OS.6223-6/10	1
S-1	205/26	Przysłop	OS.6223-11/2003	1
S-1	398	Cisna	RZ.ZUZ.3.4210.16.2023.MP	4
S-2 awaryjna	369/4	Cisna	RZ.ZUZ.3.4210.16.2023.MP	4
S-1	73/4	Strzebowisko	OS.6223-7/2003	1
Stare Sioło I st. N-3	761/21	Wetlina	OS.6341.14.2013	2
Stare Sioło II st. S-1	762/8	Wetlina	OS.6341.15.2013	2
Beskidnik st. N-1	768/17	Wetlina	OS.6341.16.2013	3

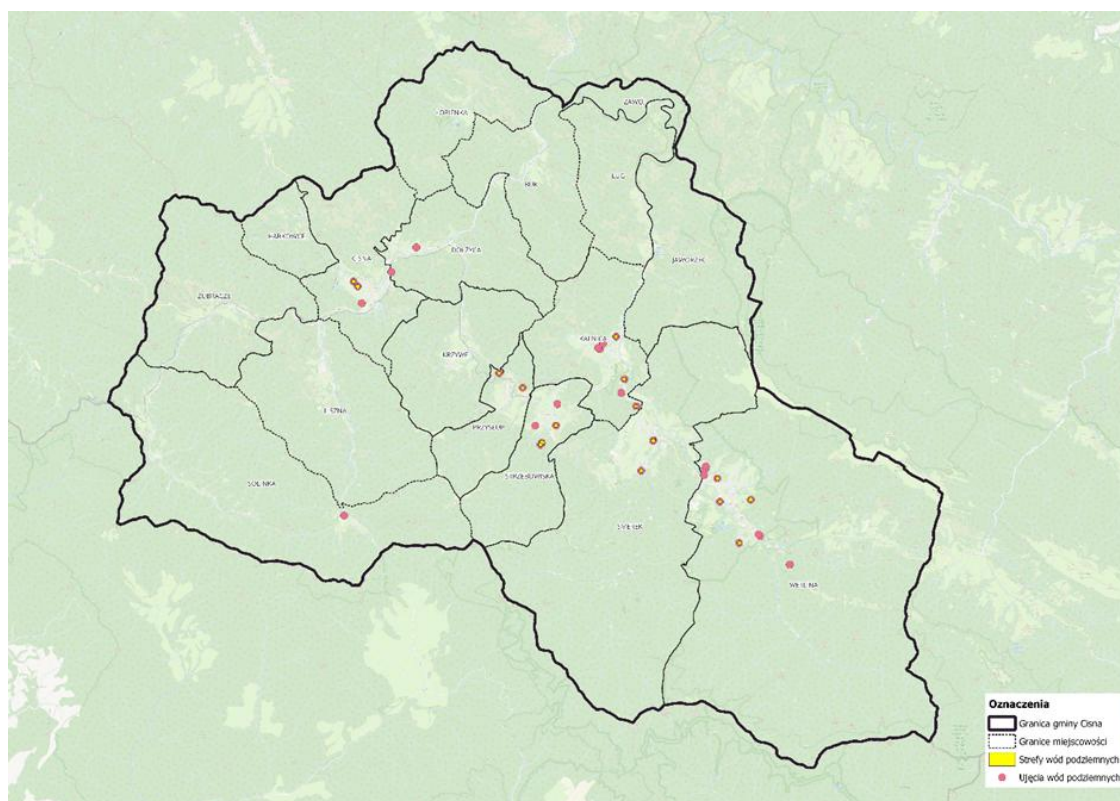
S-1	123/8	Strzebowisko	OS.6223-9/06/07	1
S-2	238	Strzebowisko	OS.6223-9/06/07	1
S-2	420	Wetlina	OS.6223-1/2007	1
	244/5	Cisna	RZ.ZUZ.3.4210.409.2021.PK	1
	67	Kalnica	RZ.ZUZ.3.4210.284.2020.MP	1
S-1	662/1	Wetlina	RZ.ZUZ.3.4210.279.2020.PK	3
R-1	249/2	Solinka	RZ.ZUZ.3.421.445.2019.MP	1
R-1	469/10	Kalnica	RZ.ZUZ.3.421.443.2019.MP	1
S-3	420	Wetlina	RZ.ZUZ.3.421.410.2018.PM	1
L-1	463/16	Kalnica	RZ.ZUZ.3.421.370.2018.MP	2
S-1	168	Cisna	RZ.ZUZ.3.4210.44.2023.MP	3
brak danych	254	Strzebowisko	OS.6341.17.2013	1
S	276	Dołżyca	RZ.ZUZ.3.4210.27.2023.IH	1

Źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Dla 17 ujęć wód podziemnych ustanowiono strefy ochronne obejmujące wyłącznie tereny ochrony bezpośredniej. Dla stref ochrony bezpośredniej, zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne, wprowadza następujące zakazy i nakazy:

- zakazuje się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody;
- wody opadowe i roztopowe należy odprowadzać w sposób uniemożliwiający przedostanie się ich do urządzeń służących do poboru wód;
- zagospodarować teren zielenią;
- ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody należy odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej;
- ograniczyć wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody;
- teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić;
- na ogrodzeniu umieścić tablice zawierające informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieuprawnionych;
- zakazuje się niszczenia, uszkodzania lub przemieszczania tablic zawierających informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

Rysunek nr 8. Ujęcia wód podziemnych wraz ze strefami na terenie gminy Cisna

Źródło: opracowanie własne na podstawie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Na terenie Gminy Cisna znajduje się również 8 ujęć wód powierzchniowych, dla 3 ujęć w miejscowościach: Buk, Dołżyca, Kalenica został wyznaczone strefy ujęć wód powierzchniowe bezpośrednie.

Tabela nr 4. Ujęcia wód powierzchniowych na terenie gminy Cisna

NAZWA CIEKU	NR DZIAŁKA	MIJESKOWOŚĆ	NR_DECYZJI	LICZBA DECYZJI
bez nazwy	224/3	Dołżyca	OS.6223-6/2004	1
bez nazwy	146	Buk	OS.6223-7/2004	1
Biała Woda	209/2	Wetlina	OS.6341.21.2015	3
bez nazwy	182/1	Smerek	OS.6223-4/2004	1
Niedźwiedzi	178	Smerek	RZ.ZUZ.3.421.131.2018.I.H.	3
Solinka	232/1	Solinka	OS.6341.38.2013	3
potok bez nazwy	77	Kalnica	OS.6223-14/2003	1
Niedźwiedzi	523	Smerek	RZ.ZUZ.3.4210.94.2023.PK	1

Źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Ustalenia Planu Ogólnego uwzględniają lokalizację ujęć wody oraz nie kolidują z zapisami zawartymi w przepisach odrębnych zawierającymi zakazy i nakazy dotyczące stref ochronnych ujęć wody. W każdej strefie planistycznej istnieje możliwość wyznaczenia terenów infrastruktury technicznej o powierzchni do 0,5 ha, w związku z powyższym możliwe jest utrzymanie istniejących ujęć wody wraz ze strefami ochrony bezpośredniej. Ograniczenia związane ze strefami pośrednimi regulowane są przepisami odrębnymi, i nie są możliwe do wprowadzenia do ustaleń planu ogólnego z uwagi na określony zakres planu ogólnego w u.p.z.p.

H. OBSZARY OCHRONNE ZBIORNIKÓW WÓD ŚRÓDLĄDOWYCH

Obszary ochronne to ustanowione przez Wojewodę na wniosek Wód Polskich obszary, na których obowiązują zakazy oraz ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wód, w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją.

Na terenie gminy Cisna nie wyznaczono obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych ustanowionych na podstawie przepisów ustawy Prawo Wodne (Dz. U. z dnia 2024 poz. 1087 z późn. zm.).

I. TERENY GÓRNICZE I OBSZARY GÓRNICZE WRAZ Z FILARAMI OCHRONNYMI

Na terenie gminy Cisna **nie występują** tereny górnicze i obszary górnicze.

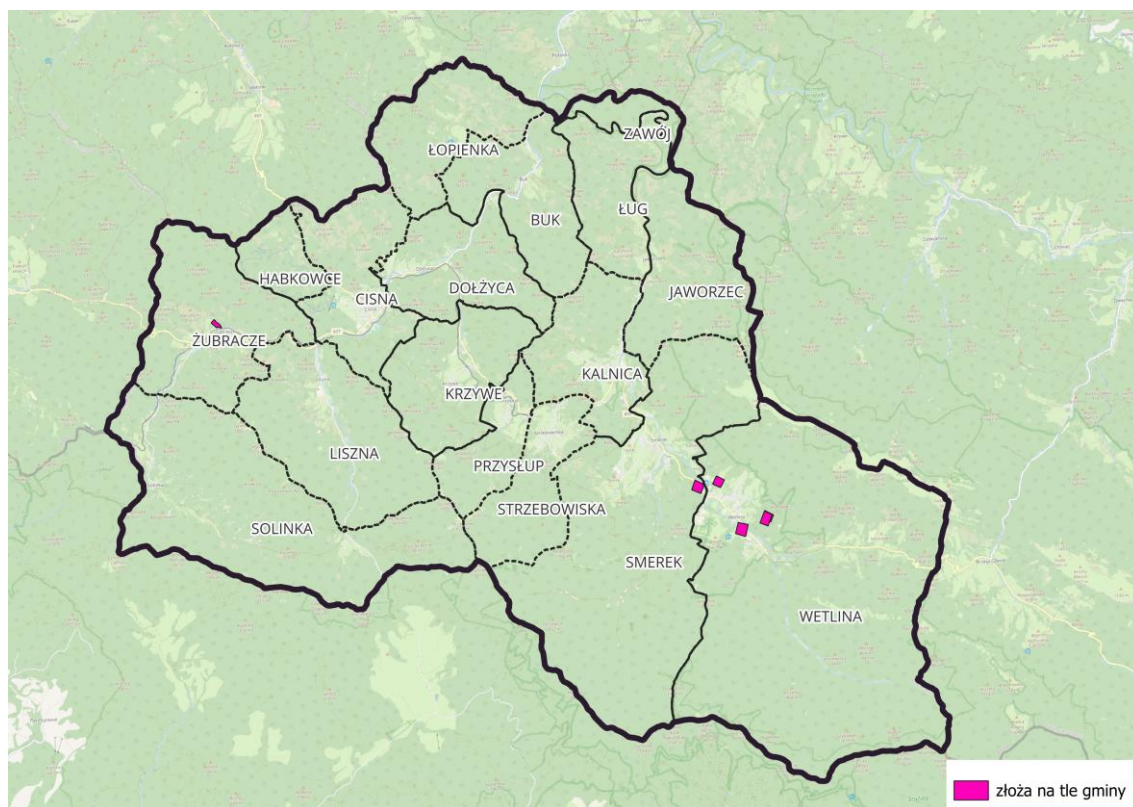
J. UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN, KOMPLEKSY PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA I PODZIEMNE BEZZBIORNIKOWE MAGAZYNY SUBSTANCJI

Na terenie gminy Cisna występują złoża: Wetlina (NR 6740) - kopalina główna – gazy ziemne i Żubracze (NR 658) - kopalina główna – kamienie łamane i bloczne.

W granicach gminy Cisna nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

W granicach gminy Cisna nie występują podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji.

Rysunek nr 9. Złoża kopalin na terenie gminy Cisna

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowy Instytut Badawczy

W Planie Ogólnym Gminy uwzględniono występowanie złóż. Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i strefy usługowe zostały wyznaczone na podstawie zabudowy istniejącej lub planowanej w mpzp.

K. OBSZARY UZDROWISK ORAZ OBSZARY OCHRONY UZDROWISKOWEJ,

Gmina Cisna nie ma statutu gminy uzdrowiskowej, a na jej terenie nie znajdują się obszary uzdrowisk ani obszary ochrony uzdrowiskowej, o których mówi ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach o obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1135).

L. ZABYTKI OBJĘTE FORMAMI OCHRONY, O KTÓRYCH MOWA W USTAWIE Z DNIA 23 LIPCA 2003 R. O OCHRONIE ZABYTKÓW I OPIECE NAD ZABYTKAMI (DZ. U. Z 2024 R. POZ. 1292), LUB UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ LUB GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW ORAZ DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Na terenie gminy Cisna znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych województwa podkarpackiego, które stanowią istotną część dziedzictwa kulturowego regionu. Obiekty te odzwierciedlają bogatą historię i tradycję Bieszczadów, a ich ochrona i konserwacja są kluczowe dla zachowania tożsamości lokalnej oraz atrakcyjności turystycznej tego obszaru.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa podkarpackiego - stan na dzień 31.31.2024 r.

Cisna:

- stacja i parowozownia kolejki bieszczadzkiej, 1898-1947, nr rej.: A-284 z 28.11.1992 (dec.: Rzepedź – kolejka wąskotorowa)
- wejście i początkowy odcinek sztolni w d. kopalni rudy żelaza, pocz. XIX, nr rej.: A-1287 z 4.11.2014

Dołżyca:

- stacja kolejki bieszczadzkiej, 1898-1947, nr rej.: A-284 z 28.11.1992 (dec.: Rzepedź – kolejka wąskotorowa)

Kalnica:

- stacja kolejki bieszczadzkiej, 1898-1947, nr rej.: A-284 z 28.11.1992 (dec.: Rzepedź – kolejka wąskotorowa)

Łopienka:

- relikht dawnej wsi, nr rej.: A-238 z 4.06.1991 i A-369/97 z 2.10.1997

Łopienka (Owczary)

- cerkiew greko-kat. pw. św. Paraskewii, 1757, 2 poł. XX, nr rej.: A-708 z 16.03.1972 (dec. ruina)

Przysłop:

- stacja kolejki bieszczadzkiej, nr rej.: A-284 z 28.11.1992 (dec.: Rzepedź – kolejka wąskotorowa)

Wetlina:

- stacja kolejki bieszczadzkiej, 1898-1947, nr rej.: A-284 z 28.11.1992 (dec.: Rzepedź – kolejka wąskotorowa)

Żubracze:

- stacji kolejki bieszczadzkiej, nr rej.: A-284 z 28.11.1992 (dec.: Rzepedź – kolejka wąskotorowa)

Tabela nr 5. Stanowiska archeologiczne punktowe

NAZWA	OBSZAR AZP	NAZWA_PRNG	DATOWANIE	FUKCJA
Dolżyca	120-080	25719	nowożytność	miejsce eksploatacji surowca, kopalnia
Cisna	120-079	17916	epoka żelaza, okres wpływów rzymskich	ślad osadniczy
Buk	120-080	13096	nowożytność	miejsce produkcji, młyn
Liszna	121-079	69754	nowożytność	dwór
Łopienka	119-080	73285	nowożytność	folwark
Smerek	121-081	125126	nowożytność	ślad osadniczy
Kalnica	121-080	48671	nowożytność	miejsce produkcji
Kalnica	121-080	48671	nowożytność	miejsce produkcji
Smerek	121-081	125126	nowożytność	miejsce produkcji, młyn

Źródło: Narodowy Instytut Dziedzictwa

Tabela nr 6. Stanowiska archeologiczne powierzchniowe

NAZWA	OBSZAR AZP	NAZWA_PRNG	DATOWANIE	FUNKCJA
Krywe	121-080	63722	nowożytność	wieś
Smerek	121-080	125126	nowożytność	osada, otwarta
Strubowiska	121-080	132300	nowożytność	cmentarzysko szkieletowe, płaskie
Kalnica	121-080	48671	nowożytność	cmentarzysko szkieletowe, płaskie
Kalnica	121-080	48671	nowożytność	osada, otwarta
Kalnica	121-080	48671	nowożytność	miejsce produkcji
Krywe	121-080	63722	nowożytność	cmentarzysko szkieletowe, płaskie
Krywe	121-080	63722	nowożytność	dwór
Krywe	121-080	63722	epoka kamienia	punkt osadniczy
Jaworzec	120-081	45633	nowożytność	punkt osadniczy
Jaworzec	120-081	45633	nowożytność	miejsce produkcji, młyn
Jaworzec	120-081	45633	nowożytność	cmentarzysko szkieletowe, płaskie
Habkowce	120-079	17916	nowożytność	osada
Jaworzec	120-081	45633	nowożytność	cmentarzysko szkieletowe, płaskie
Cisna	120-079	17916	nowożytność	miejsce produkcji, huta
Żubracze	120-079	164047	nowożytność	cmentarzysko
Solinka	121-079	126437	nowożytność	cmentarzysko szkieletowe, płaskie
Liszna	121-079	69754	nowożytność	cmentarzysko szkieletowe, płaskie
Łuh	120-081	73840	nowożytność	cmentarzysko szkieletowe, płaskie
Liszna	121-079	69754	nowożytność	cmentarzysko szkieletowe, płaskie

UZASADNIENIE DO PLANU OGÓLNEGO GMINY CISNA

Cisna	120-079	17916	epoka kamienia	śląd osadniczy
Liszna	121-079	69754	nowożytność	cmentarzysko szkieletowe, płaskie
Cisna	120-079	17916	nowożytność	osada
Łuh	120-081	73840	nowożytność	miejsce eksploatacji surowca, inne
Łopienka	119-080	73285	nowożytność	osada, otwarta
Polanki	119-080	107239	nowożytność	osada, otwarta
Łopienka	119-080	73285	nowożytność	cmentarzysko szkieletowe, płaskie
Łopienka	119-080	73285	nowożytność	dwór
Dołżyca	120-080	25719	nowożytność	cmentarzysko szkieletowe
Łopienka	119-080	73285	nowożytność	krall/zagroda dla zwierząt
Łopienka	119-080	73285	nowożytność	cmentarzysko szkieletowe, płaskie
Dołżyca	120-080	25719	nowożytność	fortyfikacje
Jaworzec	120-081	45633	nowożytność	osada, otwarta
Łuh	120-081	73840	nowożytność	osada, otwarta
Żubracze	121-079	164047	nowożytność	wieś
Solinka	121-079	126437	nowożytność	osada, otwarta
Liszna	121-079	69754	nowożytność	cmentarzysko szkieletowe, płaskie
Liszna	121-079	69754	nowożytność	osada, otwarta
Buk	120-080	13096	nowożytność	dwór
Dołżyca	120-080	25719	nowożytność	miejsce produkcji
Dołżyca	120-080	25719	nowożytność	osada, otwarta
Buk	120-080	13096	nowożytność	osada, otwarta
Buk	120-080	13096	nowożytność	cmentarzysko szkieletowe, płaskie
Dołżyca	120-080	25719	nowożytność	miejsce eksploatacji surowca, kopalnia
Dołżyca	120-080	25719	nowożytność	kościół, świątynia, kaplica
Wetlina	122-081	145139	nowożytność	kościół, świątynia, kaplica
Wetlina	122-081	145139	nowożytność	wieś
Smerek	121-081	125126	nowożytność	miejsce produkcji
Smerek	121-081	125126	nowożytność	cmentarzysko szkieletowe
Solinka	122-079	126437	nowożytność	wieś
Smerek	122-080	125126	nowożytność	osada, otwarta
Wetlina	121-081	145139	nowożytność	wieś
Przysłup	121-080	112337	nowożytność	osada, otwarta
Przysłup	121-080	112337	nowożytność	kościół, świątynia, kaplica
Przysłup	121-080	112337	epoka kamienia	punkt osadniczy
Strubowiska	121-080	132300	nowożytność	osada, otwarta
Oraz część stanowiska AZP 119-80 w miejscowości Polanki w gminie Solina, która wchodzi w obszar gminy Cisna				

Źródło: Narodowy Instytut Dziedzictwa

W tabeli nr 7 przedstawiono wykaz zabytków wpisanych do Rejestru Zabytków Województwa Podkarpackiego, obejmujący obiekty o szczególnej wartości historycznej, architektonicznej oraz kulturowej, znajdujące się na terenie gminy Cisna. Zestawienie to zostało opracowane na podstawie danych udostępnionych przez Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i stanowi podstawowy materiał informacyjny dotyczący chronionego zasobu dziedzictwa kulturowego region

Tabela nr 7. Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków województwa podkarpackiego – stan na 3 grudnia 2024.

L.p.	miejsce	gmina	adres	Obiekt	Materiał	datowanie	nr rejestru
1.	Cisna	Cisna		układ komunikacyjny kolejki			A-284 z 28.11.1992
2.	Cisna	Cisna		sztolnia kopalni rudy żelaza	kam	1800-1899	A-1287 z 04.11.2014
3.	Cisna - Majdan	Cisna		zespół funkcjonalny jparowozowni			A-284 z 28.11.1992
4.	Cisna - Majdan	Cisna		zespół funkcjonalny stacji			A-284 z 28.11.1992
5.	Cisna - Majdan	Cisna	Majdan	dworzec kolejki wąskotorowej	drew	1890-1910	A-284 z 28.11.1992
6.	Cisna - Majdan	Cisna	Majdan	magazyn dworcowy	drew	1890-1899	A-284 Z 28.11.1992
7.	Cisna - Majdan	Cisna	Majdan	studnia dworcowa	kam	1890-1899	A-284 z 28.11.1992
8.	Cisna - Majdan	Cisna	Majdan	parowozownia	drew/mur	1898	A-284 z 28.11.1992
9.	Dołżyca	Cisna		zespół funkcjonalny stacji			A-284 z 28.11.1992
10.	Kalnica	Cisna		zespół funkcjonalny stacji			A-284 z 28.11.1992
11.	Łopienka	Cisna		jęcerkiew	mur	1700-1750	
12.	Łopienka	Cisna		cmentarz przycerkiewny			A-708 z 16.03.1972
13.	Łopienka	Cisna	dolina d. wsi	relikt wsi			A-238 z 04.06.1991
14.	Przysłup	Cisna		zespół funkcjonalny stacji			A-284 z 28.11.1992
15.	Wetlina	Cisna		układ komunikacyjny kofejki			A-284 z 28.11.1992
16.	Wetlina	Cisna		zespół funkcjonalny stacji			A-284 z 28.11.1992
17.	Żubracze	Cisna		zespół funkcjonalny stacji			A-284 z 28.11.1992

Źródło: Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków

Natomiast w tabeli nr 8 ujęto zewidencjonowane stanowiska archeologiczne zlokalizowane na obszarze gminy Cisna. Dane te, również pozyskane z zasobów Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, odzwierciedlają bogactwo i zróżnicowanie śladów dawnego osadnictwa, a także dokumentują obecność licznych pozostałości działalności człowieka na przestrzeni wieków. Stanowią one istotne źródło wiedzy na temat przeszłości tego terenu oraz podstawę dla dalszych badań archeologicznych i działań ochronnych.

UZASADNIENIE DO PLANU OGÓLNEGO GMINY CISNA

Tabela nr 8. Wykaz stanowisk archeologicznych

L.p.	miejsowość	nr stanowiska w miejscowości	nr stanowiska na obszarze	AZP	gmina
1	Łopienka	1	6	119-80	Cisna
2	Łopienka	2	7	119-80	Cisna
3	Łopienka	3	8	119-80	Cisna
4	Łopienka	4	9	119-80	Cisna
5	Łopienka	5	10	119-80	Cisna
6	Łopienka	6	11	119-80	Cisna
7	Cisną	1	1	120-79	Cisna
8	Cisną	2	2	120-79	Cisna
9	Cisną	3	3	120-79	Cisna
10	Cisną	4	4	120-79	Cisna
11	Habkowce	1	5	120-79	Cisna
12	Żubracze	1	6	120-79	Cisna
13	Dołżyca	1	1	120-80	Cisna
14	Dołżyca	2	2	120-80	Cisna
15	Dołżyca	3	3	120-80	Cisna
16	Dołżyca	4	4	120-80	Cisna
17	Dołżyca	5	5	120-80	Cisna
18	Dołżyca	6	8	120-80	Cisna
19	Dołżyca	7	7	120-80	Cisna
20	Buk	1	8	120-80	Cisna
21	Buk	2	9	120-80	Cisna
22	Buk	3	10	120-80	Cisna
23	Buk	4	11	120-80	Cisna
24	Łuh	1	1	120-81	Cisna
25	Łuh	2	2	120-81	Cisna
26	Łuh	3	3	120-81	Cisna
27	Jaworzec	1	4	120-81	Cisna
28	Jaworzec	2	5	120-81	Cisna
29	Jaworzec	3	6	120-81	Cisna
30	Jaworzec	4	7	120-81	Cisna
31	Jaworzec	5	8	120-81	Cisna
32	Solinka	1	1	121-79	Cisna
33	Solinka	2	2	121-79	Cisna
34	Żubracze	2	3	121-79	Cisna
35	Liszna	1	4	121-79	Cisna
36	Liszna	2	5	121-79	Cisna
37	Liszna	3	6	121-79	Cisna
38	Liszna	4	7	121-79	Cisna
39	Liszna	5	8	121-79	Cisna
40	Liszna	6	9	121-79	Cisna
41	Krywe	1	1	121-80	Cisna
42	Krywe	2	2	121-80	Cisna
43	Krywe	3	3	121-80	Cisna
44	Krywe	4	4	121-80	Cisna
45	Przysłup	1	5	121-80	Cisna

UZASADNIENIE DO PLANU OGÓLNEGO GMINY CISNA

46	Przysłup	2	6	121-80	Cisna
47	Przysłup	3	7	121-80	Cisna
48	Strubowiska	1	8	121-80	Cisna
49	Strubowiska	2	9	121-80	Cisna
50	Smerek	1	10	121-80	Cisna
51	Kalnica	1	11	121-80	Cisna
52	Kalnica	2	12	121-80	Cisna
53	Kalnica	3	13	121-80	Cisna
54	Kalnica	4	14	121-80	Cisna
55	Kalnica	5	15	121-80	Cisna
56	Smerek	2	1	121-81	Cisna
57	Smerek	3	2	121-81	Cisna
58	Smerek	4	3	121-81	Cisna
59	Smerek	5	4	121-81	Cisna
60	Wetlina	1	5	121-81	Cisna
61	Wetlina	22	8	121-81	Cisna
62	Wetlina	23	9	121-81	Cisna
63	Wetlina	24	10	121-81	Cisna
64	Wetlina	12	11	121-81	Cisna
65	Wetlina	14	12	121-81	Cisna
66	Wetlina	4	13	121-81	Cisna
67	Wetlina	5	14	121-81	Cisna
68	Wetlina	6	15	121-81	Cisna
69	Wetlina	7	16	121-81	Cisna
70	Wetlina	8	17	121-81	Cisna
71	Wetlina	9	18	121-81	Cisna
72	Wetlina	10	19	121-81	Cisna
73	Wetlina	11	20	121-81	Cisna
74	Solinka	3	1	122-79	Cisna
75	Smerek	6	1	122-80	Cisna
76	Wetlina	2'	1	122-81	Cisna
77	Wetlina	3	2	122-81	Cisna
78	Wetlina	16	3	122-81	Cisna
79	Wetlina	17	4	122-81	Cisna
80	Wetlina	18	5	122-81	Cisna
81	Wetlina	19	6	122-81	Cisna
82	Wetlina	20	7	122-81	Cisna
83	Wetlina	21	8	122-81	Cisna
84	Wetlina	13	9	122-81	Cisna
85	Solinka	4	2	122-79	Cisna
86	Solinka	5	3	122-79	Cisna
87	Polanki	4	16	119-80	Solina

Źródło: Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków

Na terenie gminy Cisna brak obiektów zaliczonych do dóbr kultury współczesnej. Gmina Cisna nie posiada Gminnej Ewidencji Zabytków.

Ustalenia Planu Ogólnego Gminy umożliwiają dalszą ochronę zabytków w gminie Cisna. Ochronę zabytków ujętych w rejestrze zabytków uwzględniono poprzez określenie profili funkcjonalnych umożliwiających zachowanie funkcji tych obiektów, natomiast określone gminne standardy urbanistyczne uwzględniają dotychczasowe ustalenia dokumentów planistycznych oraz umożliwiają realizację zabudowy z zachowaniem ich formy, zasad ładu przestrzennego, w nawiązaniu do lokalnego krajobrazu kulturowego i kompozycji przestrzennych w otoczeniu zabytków.

M. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREFY OCHRONNE

Na terenie gminy Cisna **nie występują** pomniki zagłady ustalone przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120), w związku z czym nie wyznacza się takich terenów i ich stref ochronnych.

N. TERENY ZAMKNIĘTE I ICH STREFY OCHRONNE

Na obszarze gminy Cisna **nie zostały** zlokalizowane tereny zamknięte przez które przebiegają linie kolejowe, ani tereny zamknięte w resorcie obrony narodowej.

O. OBSZARY OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA

Na terenie gminy Cisna **nie ma** wyznaczonych obszarów ograniczonego użytkowania ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 poz. 54).

P. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Na obszarze gminy Cisna **nie wyznaczono** obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

Q. OBSZARY ZDEGRADOWANE I OBSZARY REWITALIZACJI

Na obszarze gminy Cisna **nie wyznaczono** obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji

R. OBSZARY CICHE W AGLOMERACJI ORAZ OBSZARY CICHE POZA AGLOMERACJĄ,

Zgodnie z art. 118b ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2025 poz. 647 z późn.zm.) rada powiatu może, w drodze uchwały, wyznaczyć obszary ciche w aglomeracji lub obszary ciche poza aglomeracją. Na dzień sporządzenia Planu Ogólnego Gminy Rada Powiatu Leskiego **nie wprowadziła** takiej uchwały.

S. GRUNTY ROLNE STANOWIĄCE UŻYTKI ROLNE KLAS I-III ORAZ GRUNTY LEŚNE

Zgodnie z treścią opracowania „Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej Polski według gmin”, opracowanego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach powierzchnia użytków rolnych w gminie wynosi 1835 ha, co stanowi jedynie 6,4% powierzchni ogólnej gminy, co spowodowane jest zarówno objęciem terenu gminy formami prawnej ochrony przyrody, ukształtowaniem terenu, jak i niską klasą bonitacyjną gleb.

Ze struktury użytków rolnych wynika, że na terenie gminy Cisna gleby należące do I i II klasy bonitacyjnej nie występują, natomiast gleby klas III zajmują 17 ha, co stanowi 0,9% powierzchni użytków rolnych. Gleby klasy IV zajmują 912 ha i stanowią 49,7% użytków rolnych. Oznacza to, że szczególnej ochronie powinny podlegać przede wszystkim gleby klas III oraz IV. Zatem w pierwszej kolejności na cele nierolnicze należy przeznaczyć grunty niższych klas bonitacyjnych (V-VI), które stanowią prawie 49,4% powierzchni użytków rolnych. Przy gospodarowaniu gruntami należy mieć jednak przede wszystkim na uwadze fakt, aby nie dopuszczać do ingerencji nierolniczego zainwestowania w rolniczą przestrzeń produkcją (bez względu na klasę gruntów rolnych).

Plan Ogólny Gminy dla gruntów rolnych klasy III w większości wyznacza strefę otwartą lub wielofunkcyjną z zabudową zagrodową w przypadku istniejących zabudowań.

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez statystykę publiczną, powierzchnia gruntów leśnych, która obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną, wynosiła w 2023 r. w gminie Cisna 25 571,08 ha. Ok. 99 % powierzchni gruntów leśnych, tj. 25 530,35 ha stanowiły grunty leśne publiczne Skarbu Państwa, z tego 19 721,58 ha grunty leśne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych.

Gmina Cisna, gdzie wskaźnik lesistości w 2023 r. wyniósł 88,3%, znajdowała się na pierwszym miejscu nie tylko w powiecie leskim, ale i w całym kraju. Dla całego powiatu leskiego, lesistość kształtowała się na poziomie 68,7 %, co znacznie przekraczało średnią dla województwa podkarpackiego oraz dla kraju, gdzie wyniosła odpowiednio 38,3 % i 29,6 %.

W Planie Ogólnym Gminy dla gruntów leśnych wyznaczono strefę otwartą bez możliwości lokalizacji elektrowni słonecznej i geotermalnej lub inne strefy w zależności od obecnego zagospodarowania oraz polityki przestrzennej gminy określonej w obowiązujących dokumentach planistycznych.

T. ZAKŁADY O ZWIĘKSZONYM I DUŻYM RYZYKU WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII PRZEMYSŁOWEJ

Na terenie gminy Cisna **nie występują** zakłady zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

U. OBSZARY PASA NADBRZEŻNEGO, W TYM W SZCZEGÓLNOŚCI PASA TECHNICZNEGO

Na terenie gminy Cisna **nie występują obszary nadbrzeżne** ustalone przepisami ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1125 z późn. zm.).

V. ROZMIESZCZENIE ISTNIEJĄCYCH I PLANOWANYCH OBIEKTÓW INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, TRANSPORTOWEJ I TECHNICZNEJ

WRAZ Z OBOWIĄZUJĄCYMI DLA NICH OGRANICZENIAMI W ZAGOSPODAROWANIU;

Infrastruktura społeczna**Administracja**

Realizacją spraw publicznych o znaczeniu lokalnym oraz działalnością w zakresie gospodarki komunalnej w gminie Cisna zajmuje się Urząd Gminy, zlokalizowany pod adresem Cisna 49. Na terenie gminy brak jest obiektów administracji publicznej o zasięgu ponadgminnym.

Oświata

Na terenie gminy nie funkcjonuje żłobek ani klub dziecięcy.

W zakresie wychowania przedszkolnego, na terenie gminy Cisna funkcjonuje Punkt Przedszkolny, wchodzący w skład Zespołu Szkół w Cisnej oraz Punkt Przedszkolny w Wetlinie. Na terenie gminy Cisna funkcjonuje jedna szkoła podstawowa, dla której Gmina Cisna jest organem prowadzącym – Szkoła Podstawowa nr 1 im. Aleksandra Fredry w Cisnej. W zakresie kształcenia ponadpodstawowego młodzież uczęszcza przede wszystkim do placówek mieszczących się w Lesku. Na terenie gminy Cisna funkcjonują również dwa szkolne schroniska młodzieżowe w miejscowościach Kalnica i Wetlina, które stanowią placówki oświatowo-wychowawcze, umożliwiające rozwijanie zainteresowań oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji wolnego czasu.

Kultura i sport

Na terenie Gminy swoją działalność prowadzi Gminne Centrum Kultury i Ekologii w Cisnej, które jest samorządową instytucją kultury, w skład której wchodzi: Ośrodek Kultury, Biblioteka Publiczna oraz Informacja Turystyczna.

Siedziba instytucji mieści się w budynku w centrum miejscowości Cisna pod numerem 23.

Sfera sportu i rekreacji na terenie gminy Cisna jest obszarem działań Szkoły Podstawowej nr 1 im. Aleksandra Fredry w Cisnej oraz lokalnych stowarzyszeń funkcjonujących na terenie gminy.

W chwili obecnej w gminie Cisna nie funkcjonują żadne kluby sportowe, od kiedy swoją działalność zawiesiły dotychczas działające: Ludowy Klub Sportowy „Galicja” w Cisnej oraz Młodzieżowy Klub Sportowy „Smerek” w Smerku.

Działalność w zakresie sportu na terenie gminy prowadzą natomiast uczniowskie kluby sportowe – Uczniowski Klub Sportowy „Tarnica” w Cisnej, Uczniowski Klub Sportowy „Solinka” w Cisnej oraz Uczniowski Klub Narciarski w Cisnej.

Do obiektów i miejsc do uprawiania sportu oraz służących rekreacji i wypoczynkowi na terenie gminy Cisna zalicza się przede wszystkim:

- Wyciąg Narciarski w Kalnicy,
- Boisko „Orlik 2012” w Cisnej,
- boisko piłkarskie w Cisnej,
- place zabaw w miejscowościach: Cisna, Krzywe, Przysłup i Wetlina.

Część obiektów wymaga jednak modernizacji oraz występują potrzeby rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.

Bezpieczeństwo

W Gminie Cisna brak jest komisariatów policji. Za bezpieczeństwo na terenie gminy odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Lesku.

Funkcjonują dwie jednostki ochotniczej straży pożarnej, włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego: Ochotnicza Straż Pożarna w Cisnej oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Wetlinie.

Teren gminy Cisna obejmuje swoim działaniem jednostka ratowniczo-gaśnicza Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Lesku.

Działa także Placówka Straży Granicznej w Wetlinie (Wetlina 43), która jest włączona w struktury Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyśle.

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Podstawową opiekę zdrowotną mieszkańcom gminy zapewnia Ośrodek Zdrowia w Cisnej, zarządzany przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lesku. W Cisnej znajduje się jedyny na terenie gminy punkt apteczny (Cisna 26).

Mieszkańcy korzystają przede wszystkim z placówek medycznych zlokalizowanych w mieście Lesko – przychodnie specjalistyczne i szpital.

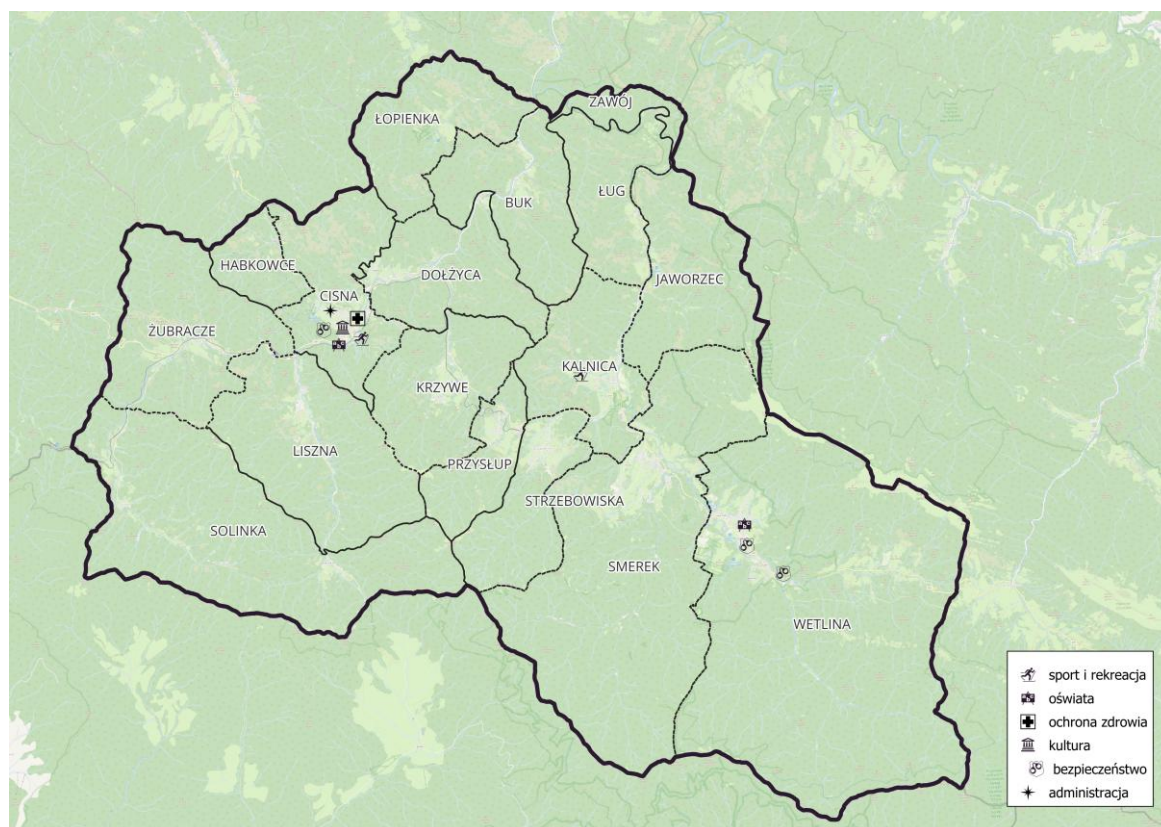
Na terenie gminy Cisna nie funkcjonują placówki stacjonarnej pomocy społecznej, a osoby, które wymagają wsparcia tego typu placówek, korzystają z nich na terenie innych gmin.

Natomiast w zakresie infrastruktury społecznej przeznaczonej dla osób starszych, od 2019 roku funkcjonuje Klub Seniora, działający przy Gminnym Centrum Kultury i Ekologii w Cisnej, w którym aktywnie działają osoby po 60 roku życia.

Obiekty planowane

Zgodnie z wieloletnią prognozą finansową na terenie gminy Cisna nie planuje się inwestycji w zakresie infrastruktury społecznej.

Rysunek nr 10. Infrastruktura społeczna na terenie gminy Cisna

Źródło: opracowanie własne

Infrastruktura transportowa

Sieć drogowa

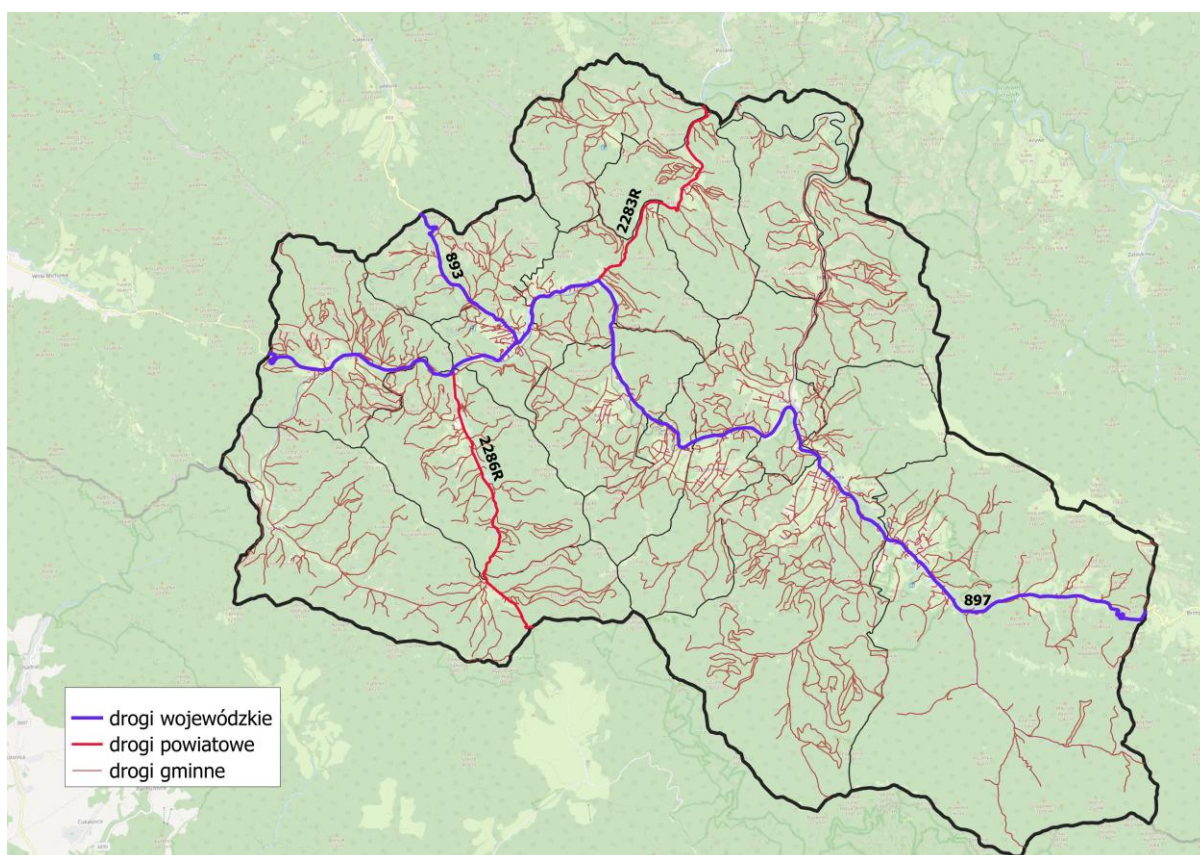
Podstawowy układ drogowy gminy Cisna, stanowią:

- drogi wojewódzkie:
 - 893 Hoczew – Cisna;
 - 897 Tylawa – Wołosate;
- drogi powiatowe:
 - 2283 R Bukowiec – Dołżyca;
 - 2286 R Majdan – Roztoki Górne.

Drogi wojewódzkie oraz drogi powiatowe stanowią główne powiązania wewnętrzne i zewnętrzne gminy Cisna. Uzupełnieniem podstawowego układu drogowego są drogi kategorii gminnej, które obsługują wszystkie miejscowości na terenie gminy.

Przez gminę Cisna nie przebiegają drogi krajowe, ani nie są planowane inwestycje w zakresie budowy dróg krajowych.

Rysunek nr 11. Infrastruktura transportowa na terenie gminy Cisna

Źródło: opracowanie własne

Pozostałe sieci

System transportowy gminy Cisna opiera się na transporcie kołowym. Transport publiczny opiera się na komunikacji autobusowej.

Na terenie gminy brak jest linii kolejowych – najbliższa linia kolejowa nr 108 relacji Stróże-Krościenko (granica państwa) przebiega przez gminę Olszanica. Przez teren gminy przebiega kolej wąskotorowa funkcjonująca jako atrakcja turystyczna.

Obiekty planowane

Zgodnie z uchwałą budżetową oraz wieloletnią prognozą finansową na terenie gminy Cisna nie planuje się finansowanych przez gminę inwestycji z zakresu infrastruktury transportowej. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego nie wskazuje realizacji inwestycji celu publicznego na terenie gminy Cisna.

Zapisy Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego do roku 2030 przyjętego Uchwałą Nr 570/12169/24 z dnia 23 lutego 2024 r. przez Zarząd Województwa Podkarpackiego wskazują na planowane działania w zakresie rozwoju regionalnego systemu transportowego:

- Przebudowa/rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 897 na odcinku Radoszyce-Ustrzyki Dolne wraz z budową tras rowerowych: Etap I: Radoszyce – Cisna;
- Przebudowa/rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 897 na odcinku Radoszyce-Ustrzyki Dolne wraz z budową tras rowerowych: Etap II: Cisna – Wetlina;
- Przebudowa/rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 897 na odcinku Radoszyce-Ustrzyki Dolne wraz z budową tras rowerowych: Etap III: Wetlina – Ustrzyki Dolne.

Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w wodę

Długość sieci wodociągowej wynosi 20,3 km, natomiast liczba mieszkańców podłączonych do sieci wodociągowej wynosi 736, co daje 43,6% ogółu mieszkańców⁵. Na obszarach, które nie mają możliwości podłączenia do sieci wodociągowej zaopatrzenie w wodę odbywa się ze studni indywidualnych.

Odprowadzanie ścieków

Na terenie gminy działają trzy oczyszczalnie ścieków w miejscowościach: Cisna, Smerek i Wetlina.

Stopień skanalizowania gminy Cisna wynosi 57,6%, zaś łączna długość sieci kanalizacyjnej to 19,3 km, podłączonych jest do niej 973 mieszkańców⁶.

Na obszarach nieskanalizowanych ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, z których nieczystości wywożone są wozami asenizacyjnymi do punktu zlewnego lub odprowadzane są do przydomowych indywidualnych oczyszczalni ścieków.

Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Cisna znajduje się jeden punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych – w miejscowości Wetlina.

W gminie Cisna w 2024 r. zebrano selektywnie ogółem 352,24 t odpadów, z czego zdecydowaną większość stanowiły odpady pochodzące z gospodarstw domowych.

Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy Cisna brak jest nieruchomości korzystających z gazu sieciowego.

Mieszkańcy gminy korzystają z indywidualnych zbiorników na gaz.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

⁵ BDL GUS stan na 31.12.2024r

⁶ BDL GUS stan na 31.12.2024r.

Przez teren gminy Cisna nie przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia, a jedynie linie średniego napięcia poniżej 60 kV.

Linie elektroenergetyczne średniego oraz niskiego napięcia występują zarówno jako kablowe jak i napowietrzne.

Ciepłownictwo

Gmina Cisna nie posiada sieci ciepłowniczej. Ogrzewanie budynków oparte jest na indywidualnych źródłach ciepła, w których wykorzystywane są głównie paliwa stałe, tj. węgiel kamienny, biomasa.

Odnawialne źródła energii

Na terenie gminy brak jest większych farm fotowoltaicznych. Mniejsze instalacje fotowoltaiczne funkcjonują na lub przy budynkach mieszkalnych lub użyteczności publicznej.

Obiekty planowane

Zgodnie z wieloletnią prognozą finansową na terenie gminy Cisna planuje się budowę ujęcia wody oraz budowę sieci wodociągowej w miejscowości Wetlina.

Planowana jest także przez PGE budowa Magazynu Energii Cisna wraz z całkowitą modernizacją istniejącej rozdzielni sieciowej 30/15 kV oraz budową łączności światłowodowej do celów sterowania i nadzoru.

Zgodnie z zapisami Planu Inwestycyjnego stanowiącego załącznik do uchwalonego przez Sejmik Województwa Podkarpackiego w dniu 26 kwietnia 2021 r. Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego na lata 2020-2026 z perspektywą do 2030 r., na terenie gminy Cisna planowana jest rozbudowa/modernizacja Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów komunalnych (lokalizacja: Wetlina).

Ograniczenia w zagospodarowaniu

Na terenie gminy Cisna występują tereny z ograniczeniami zabudowy, wynikającymi z:

- terenów objętych ochroną prawną na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody: Bieszczadzki Park Narodowy wraz z Otuliną, obszary Natura 2000, park krajobrazowy, obszar chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, rezerwat przyrody;
- stref sanitarnych wokół cmentarzy 50 m i 150 m zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze;
- terenów objętych strefami ochrony konserwatorskiej, obszarów ujętych w rejestrze zabytków i ewidencji zabytków, stanowiska archeologiczne;
- terenów przyległych do lasów (na zasadach wynikających z przepisów odrębnych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie);
- na ternie gminy Cisna istnieje infrastruktura regionalnej Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej Województwa Podkarpackiego (SPWWP). Ze względu na obiekty SSPWWP istnieją ograniczenia zagospodarowaniu w zakresie konieczności zachowania normatywnych parametrów usytuowania planowanych obiektów infrastruktury technicznej i uzbrojenia terenu względem istniejącej sieci;
- terenów przyległych do pasów drogowych dróg publicznych wynikających z ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. 2024 poz. 320) w zakresie odległości sytuowania obiektów budowlanych od krawędzi jezdni tych dróg;
- pasów technologicznych wokół magistralnych urządzeń infrastruktury technicznej na zasadach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a także zgodnie z przepisami odrębnymi;

Zapisy Planu Ogólnego Gminy uwzględniają zarówno istniejące zagospodarowanie gruntów i przebieg sieci transportowych i infrastruktury technicznej, jak i planowane inwestycje wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu.

Dla obiektów infrastruktury społecznej wskazano strefy, w których określone profile umożliwiające realizację tych obiektów, umożliwiają realizację nowej zabudowy z zachowaniem zasad ładu przestrzennego, w nawiązaniu do lokalnego krajobrazu kulturowego i w oparciu o wykształcony układ dróg.

Dla obiektów infrastruktury technicznej wskazano strefy, w których określone profile umożliwiają realizację tych obiektów oraz umożliwiają realizację nowej zabudowy z zachowaniem zasad ładu przestrzennego, w nawiązaniu do lokalnego krajobrazu kulturowego.

W. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM ORAZ KRAJOBRAZY PRIORYTETOWE

Audyt krajobrazowy województwa podkarpackiego (zwany dalej Audytem) został przyjęty Uchwałą Nr XIII/218/25 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa podkarpackiego. Audyt to akt kierownictwa wewnętrznego, to opracowanie rozpoznające, charakteryzujące i oceniające oraz wskazujące sposoby kształtowania i ochrony krajobrazu w tym krajobrazu kulturowego, które jest wykonane przynajmniej raz na 20 lat. Audyt krajobrazowy jest narzędziem analizy i oceny krajobrazu, mającym na celu identyfikację walorów, zagrożeń oraz potencjału danego obszaru w kontekście jego ochrony i zrównoważonego rozwoju. Procedura sporządzenia audytu krajobrazowego jest złożona, interdyscyplinarna i wymaga połączenia analiz przestrzennych, historycznych i przyrodniczych.

W ramach audytu zostały wyznaczone tzw. krajobrazy priorytetowe, czyli obszary szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno- widokowe. Zgodnie z ustawą (u.p.z.p.), przez krajobraz priorytetowy należy rozumieć krajobraz szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno- widokowe, i jako taki wymagający zachowania lub określenia zasad i warunków jego kształtowania.

Na podstawie art. 38a ust. 3 pkt 3 lit. b) ustawy (u.p.z.p.) audyt krajobrazowy w szczególności wskazuje rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów, o których mowa w pkt 1 lit. b, oraz krajobrazów w obrębie obszarów lub obiektów, o których mowa w pkt 2, w szczególności poprzez wskazanie obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3, 4 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Zgodnie z art. 38a ust. 4 ustawy (u.p.z.p.) rekomendacje i wnioski, o których mowa w ust. 3 pkt 3 lit. b, nie mogą być sprzeczne z celami i sposobami ochrony obszarów i obiektów, o których mowa w ust. 3 pkt 2, określonymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody lub ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Zgodnie z załącznikiem nr 7 rozporządzenia rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów w obrębie obszarów lub obiektów, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dotyczą ochrony i kształtowania krajobrazów, ich wartości przyrodniczych, kulturowych, historycznych, architektonicznych, urbanistycznych,

ruralistycznych, w tym obszarów zabudowanych wyróżniających się lokalną formą architektoniczną, oraz wartości estetyczno- widokowych, w tym w szczególności elementów ekspozycji takich jak przedpola ekspozycji, osie widokowe i punkty widokowe.

W Audycie krajobrazowym województwa podkarpackiego sformułowano rekomendacje i wnioski w zakresie:

I. Rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu.

II. Rekomendacje w zakresie zadań mających na celu zachowanie dotychczasowego stanu lub doprowadzenie do stanu pożądanego, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu, w zakresie:

1. Rozpoczęcia, kontynuacji lub zaniechania różnych form gospodarowania terenem, w tym działalności rolniczej, leśnej oraz gospodarki wodnej;

2. Zabiegów renaturalizacyjnych oraz zabiegów odnowy obiektów kultury materialnej;

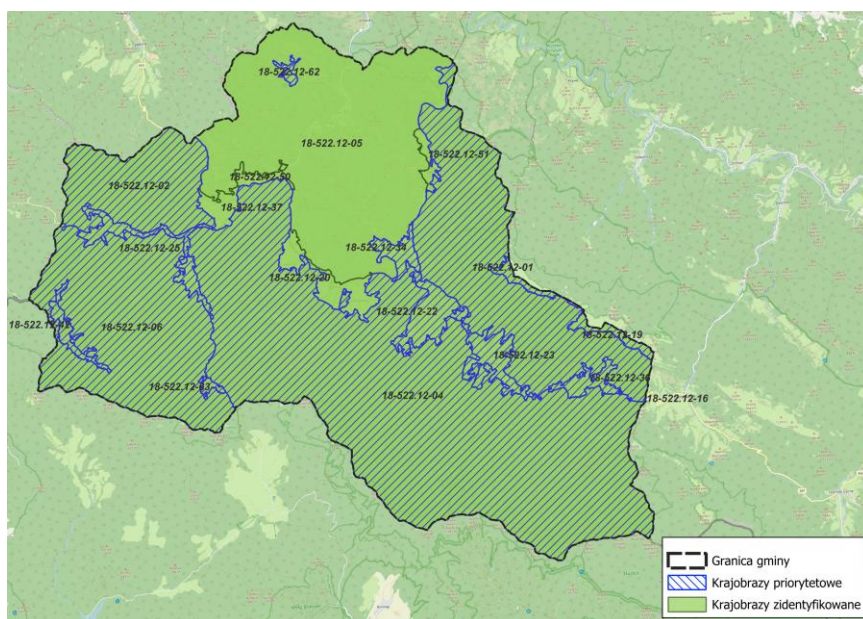
3. Koordynacji działań podejmowanych dla osiągnięcia celów występujących na danym obszarze objętym formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, oraz form ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;

4. Konieczności podejmowania działań mających na celu utrzymanie dotychczasowej funkcji danego krajobrazu, w tym funkcji korytarzy ekologicznych;

III. Rekomendacje i wnioski dotyczące form ochrony przyrody oraz zabytków, w tym wskazania obszarów, które powinny zostać objęte ochroną, bądź wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony

Na terenie gminy Cisna zidentyfikowano 19 typów krajobrazów o następujących kodach: 18-522.12-01, 18-522.12-02, 18-522.12-04, 18-522.12-05, 18-522.12-06, 18-522.12-16, 18-522.12-19, 18-522.12-20, 18-522.12-22, 18-522.12-23, 18-522.12-25, 18-522.12-34, 18-522.12-36, 18-522.12-37, 18-522.12-42, 18-522.12-50, 18-522.12-51, 18-522.12-62, 18-522.12-63 których lokalizację obrazuje rysunek poniżej.

Rysunek nr 12 Typy krajobrazów w gminie Cisna

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.podkarpackie.pl/index.php/rozwój-regionalny/audyt-krajobrazowy/dokumentacja-audytu-krajobrazowego>

Przy sporządzaniu Planu Ogólnego Gminy uwzględnione zostały wnioski i rekomendacje dla ww. typów krajobrazów.

X. OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE W ZAKRESIE WYMAGAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 72 UST. 1-3 USTAWY Z DNIA 27 KWIETNIA 2001 R. - PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA

Na potrzeby Planu Ogólnego Gminy sporządzono opracowanie ekofizjograficzne podstawowe. Opracowanie to sporządzane zostało przed podjęciem prac planistycznych nad projektem Planu Ogólnego Gminy, realizowanych zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Podstawą opracowania są kompleksowe badania i pomiary terenowe, a także analizy archiwalnych materiałów kartograficznych, planistycznych, inwentaryzacyjnych, studialnych, map glebowo-rolniczych, planów urządzenia lasów, jak również dokumentacji wszelkiego rodzaju form ochrony przyrody. Szczegółowy zakres opracowań ekofizjograficznych został określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych. Opracowanie diagnozuje i określa predyspozycje przyrodnicze do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej analizowanego terenu.

W wyniku analiz wskazano tereny, które powinny pełnić przede wszystkim funkcje przyrodnicze oraz przeprowadzono ocenę przydatności środowiska pod różne sposoby użytkowania i formy zagospodarowania terenu. W opracowaniu dokonano szczegółowej diagnozy zasobów, stanu, zagrożeń środowiska. Zagadnienia te zostały również przedstawione na mapie. W wyniku diagnozy określono także przyrodnicze predyspozycje do kształtowania struktury funkcjonalno – przestrzennej poszczególnych terenów oraz przydatności poszczególnych terenów do rozwoju funkcji użytkowych z uwzględnieniem infrastruktury niezbędnej do ich prawidłowego funkcjonowania

Przy sporządzaniu Planu Ogólnego Gminy uwzględnione zostały wskazania i wytyczne zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym

Y. ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ W GMINIE

Zgodnie z § 3 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. *w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów* (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758) zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową wyliczane jest wzorem:

$$ZAP = M_{20} - \frac{PUM_0}{P_{20}}$$

gdzie:

ZAP – oznacza zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową,

M₂₀ – oznacza prognozowaną liczbę mieszkańców gminy w oparciu o dane udostępniane przez statystykę publiczną, powiększoną o 5%,

PUM₀ – oznacza łączną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie zgodną z najnowszymi danymi,

P_{20} – oznacza prognozowaną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca.

Prognozowana liczba mieszkańców (M_{20})

Zgodnie z § 3 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wrysów przyjmuje się okres prognozy obejmujący 20 lat od roku, którego dotyczą najnowsze dostępne dane dotyczące liczby mieszkańców gminy udostępnianych przez statystykę publiczną, a takie dane dostępne są z 2024 r. W związku z tym okres prognozy powinien obejmować 2044 r.

W 2024r. liczba ludności gminy wyniosła 1689 mieszkańców. Zgodnie z prognozami Głównego Urzędu Statystycznego liczba mieszkańców gminy Cisna w 2044 r. wynosić będzie 1289 osób.

$$M_{20} = 1289 + 5\% \times 1289 = \mathbf{1355 \text{ osób}}$$

Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań zgodna z najnowszymi danymi PUM_0

Najnowsze dane udostępnione przez GUS (stan na 31.12.2024 r.) wskazują, że łączna powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie Cisna wynosi 93 663m².

$$PUM_0 = \mathbf{93\,663m^2}$$

Prognozowana powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie na jednego mieszkańca P_{20}

Zgodnie z § 3 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wrysów prognozowaną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca oblicza się zgodnie z jednym ze wzorów:

$$P_{20} = 3P_0 - 2P_{-10}$$

$$P_{20} = 2P_0 - P_{-20}$$

gdzie:

P_0 – oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z najnowszymi danymi,

P_{-10} – oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną, według stanu na 10 lat przed rokiem, z którego pochodzą najnowsze dane,

P_{-20} – oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną, według stanu na 20 lat przed rokiem, z którego pochodzą najnowsze dane.

Najnowsze dane udostępnione przez GUS (stan na 31.12.2024 r.) wskazują, że w gminie Cisna:

P_0	P_{-10}	P_{-20}
55,5 m ² /os.	42,9 m ² /os.	25,3 m ² /os.

$$P_{20} = 3 \times 55,5 \text{ m}^2/\text{os.} - 2 \times 42,9 \text{ m}^2/\text{os.} = 80,7 \text{ m}^2/\text{os.}$$

$$9P_{20} = 2 \times 55,5 \text{ m}^2/\text{os.} - 25,3 \text{ m}^2/\text{os.} = 85,7 \text{ m}^2/\text{os.}$$

Prognozowaną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca obliczono za pomocą dwóch wzorów podanych w § 3 ust. 3 ww. rozporządzenia. Do dalszych obliczeń **przyjęto wynik drugiego wzoru tj. wartość 85,7 m²/os.**

Obliczenie zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie Cisna (ZAP)

$$ZAP = 1355 \text{ os.} - \frac{93\,663 \text{ m}^2}{85,7 \frac{\text{m}^2}{\text{os}}} = 262 \text{ os.}$$

Zgodnie z § 3 ust. 9 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów w przypadku, gdy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową, obliczone zgodnie z ust. 2 wynosi mniej niż 300 w gminie, w której liczba mieszkańców zgodnie z najnowszymi dostępnymi danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną wynosi mniej niż 2000 – dopuszcza się przyjęcie, że wynosi 300.

W 2024r. liczba ludności gminy wyniosła 1689 mieszkańców.

Zatem zapotrzebowanie na nową zabudowę w gminie Cisna wynosi **300 osób**.

Zgodnie z art. 13d ust. 2 u.p.z.p. plan ogólny gminy Cisna musi wyznaczać strefy planistyczne oznaczone symbolami SW (strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną), SJ (strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną) i SZ (strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową), w których **chłonność terenów niezabudowanych nie może być mniejsza niż 210 os. (70% zapotrzebowania) oraz większa niż 390 os. (130% zapotrzebowania).**

Jednocześnie obowiązuje wyjątek opisany w art. 13d ust. 3 u.p.z.p. pozwalający na wyznaczenie obszarów przekraczających 130% zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w wyznaczonych terenach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i obszarów uzupełnienia zabudowy (OUZ).

Na potrzeby Planu Ogólnego Gminy wykonano analizę zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. Z 2023 r. poz. 2758) oraz najnowsze dane udostępniane przez statystykę publiczną.

Z. USTALENIA PLANU OGÓLNEGO GMINY CISNA

Art. 13h ust. 2 pkt 1, 2 i 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (u.p.z.p.) wskazuje wymóg wyjaśnienia w części tekstowej uzasadnienia do planu ogólnego przyczyn wyznaczenia stref planistycznych, obszarów uzupełnienia zabudowy lub obszaru zabudowy śródmiejskiej oraz ustalenia gminnych standardów

urbanistycznych. Natomiast zgodnie z ust 4 art. 13 h u.p.z.p. w uzasadnieniu należy wyjaśnić sposób uwzględnienia uwarunkowań rozwoju przestrzennego.

W Planie Ogólnym gminy nie wyznacza się obszaru zabudowy śródmiejskiej oraz nie ustala się gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej.

a) STREFY PLANISTYCZNE

W projekcie planie ogólnego dla Gminy Cisna ustalono następujące strefy planistyczne, które definiują przeznaczenie i sposób zagospodarowania przestrzeni na terenie gminy wiejskiej:

- 1 SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- 2 SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- 3 SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- 4 SU – strefa usługowa,
- 5 SI – strefa infrastrukturalna,
- 6 SN – strefa zieleni i rekreacji,
- 7 SC – strefa cmentarzy
- 8 SO – strefa otwarta,
- 9 SK – strefa komunikacyjna,

Dla stref wskazanych w planie ogólnym określono wskaźniki zagospodarowania terenu, takie jak: maksymalna nadziemna intensywność zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy [%], maksymalna wysokość zabudowy [m] oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej [%]. Wartości tych parametrów zostały ustalone indywidualnie dla poszczególnych stref, z uwzględnieniem ich funkcji, charakteru oraz możliwości zagospodarowania wynikających z uwarunkowań przestrzennych, środowiskowych i infrastrukturalnych. Szczegółowe wartości wskaźników zawarto w pliku GML, stanowiącym integralną część dokumentacji planistycznej..

Ponadto, dla stref planistycznych wymienionych w lit. od 1. do 8. określono wartości maksymalnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy, które przedstawiono w tabeli do każdej ze stref. Jednocześnie w przypadku niektórych stref określono profile dodatkowe.

W projekcie planu zostały również wyznaczone obszary uzupełnienia zabudowy, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy.

AA. CHŁONNOŚĆ TERENÓW NIEZABUDOWANYCH

- **Chłonność terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego**

Zgodnie z art. 13d ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyznaczając strefy planistyczne, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1–3, w pierwszej kolejności uwzględnia się obszary, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono

przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, oraz obszary uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy.

Na potrzeby sporządzenia bilansu terenów oraz określenia chłonności obszaru gminy wyodrębniono tereny stanowiące istniejącą zabudowę i wyłączono je z puli terenów możliwych do nowego zagospodarowania. Za istniejącą zabudowę przyjęto nie tylko działki zajęte przez budynki, lecz również tereny pozostające z nimi w trwałym związku funkcjonalnym i przestrzennym, tworzące wraz z zabudową jedną całość użytkową.

Do terenów istniejącej zabudowy zaliczono w szczególności nieruchomości zabudowane budynkami mieszkalnymi, usługowymi, produkcyjnymi, oraz obiektami infrastruktury technicznej, a także tereny służące ich obsłudze, obejmujące między innymi dojazdy, place manewrowe, parkingi, podwórza, ogrody przydomowe, tereny rekreacyjne oraz inne zagospodarowane części nieruchomości niezbędne do prawidłowego funkcjonowania istniejących obiektów.

Do istniejącej zabudowy zaliczono również niezabudowane fragmenty nieruchomości pozostające w bezpośrednim związku funkcjonalnym z istniejącymi obiektami, których wydzielenie i samodzielne zagospodarowanie na cele nowej zabudowy nie stanowiłoby realnego potencjału rozwojowego lub prowadziłoby do zakłócenia istniejącej struktury przestrzennej. Dotyczyło to w szczególności terenów położonych w obrębie istniejących siedlisk, zespołów zabudowy mieszkaniowej, kompleksów usługowych, terenów produkcyjnych, obiektów użyteczności publicznej oraz innych zagospodarowanych nieruchomości.

Przyjęte podejście miało na celu określenie rzeczywistej chłonności terenów oraz wyeliminowanie z bilansu obszarów, które pomimo braku zabudowy na części powierzchni pozostają faktycznie zagospodarowane i nie stanowią realnej rezerwy inwestycyjnej. W rezultacie do obliczeń chłonności włączono wyłącznie te tereny, które posiadają rzeczywisty potencjał do realizacji nowej zabudowy, z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań przestrzennych, funkcjonalnych, środowiskowych i infrastrukturalnych.

W związku z powyższym konieczne jest obliczenie chłonności terenów niezabudowanych objętych obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie Gminy Cisna obowiązują 63 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Tabela nr 9. Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego obowiązujące na terenie gminy Cisna

Lp.	TYTUŁ UCHWAŁY	DATA UCHWAŁY	NUMER UCHWAŁY
1	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Wetlina 1	30.12.1998	III/27/98
2	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Wetlina 2	30.12.1998	III/28/98
3	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Wetlina 3	30.12.1998	III/29/98
4	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Wetlina 4	30.12.1998	III/30/98
5	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Wetlina 5	30.12.1998	III/31/98
6	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Wetlina 6	27.04.2000	XIV/185/2000
7	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Wetlina SG"	27.04.2000	XIV/181/2000

UZASADNIENIE DO PLANU OGÓLNEGO GMINY CISNA

8	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Wetlina 1/2002"	28.06.2002	XXXIV/336/02
9	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Liszna 1	30.12.1998	III/32/98
10	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Liszna 1/2003"	30.10.2003	XI/58/03
11	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Kalnica I	30.12.1998	III/33/98
12	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Dołżyca 1	30.12.1998	III/37/98
13	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Dołżyca 2	30.12.1998	III/38/98
14	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Cisna 1	30.12.1998	III/39/98
15	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Cisna 2	30.12.1998	III/40/98
16	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Cisna 3	27.04.2000	XIV/182/2000
17	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Cisna 5	27.04.2000	XIV/183/2000
18	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Krzywe I	30.12.1998	III/41/98
19	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Krzywe 2	30.12.1998	III/42/98
20	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Krzywe 3	30.12.1998	III/43/98
21	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Krzywe 4	30.12.1998	III/44/98
22	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Krzywe 5	30.12.1998	III/45/98
23	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Krzywe 6	30.12.1998	III/46/98
24	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Krzywe 7	30.12.1998	III/47/98
25	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Krzywe 8	30.12.1998	III/48/98
26	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Krzywe 9	30.12.1998	III/49/98
27	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Krzywe 10	27.04.2000	XIV/190/2000
28	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Krzywe 11	27.04.2000	XIV/191/2000
29	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Krzywe 1/2002"	22.04.2003	VII/35/2003
30	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Krzywe 1/2003"	30.10.2003	XI/61/03
31	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Smerek 1	30.12.1998	III/50/98
32	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Smerek 2	30.12.1998	III/51/98
33	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Smerek 3	19.04.1999	VI/76/99
34	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Smerek 3A	07.09.1999	X/121/99
35	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Smerek 4	30.12.1998	III/52/98
36	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Smerek 5	30.12.1998	III/53/98
37	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania	30.12.1998	III/54/98

UZASADNIENIE DO PLANU OGÓLNEGO GMINY CISNA

	Przestrzennego Smerek 6		
38	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Smerek 7	30.12.1998	III/55/98
39	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Smerek 8	30.12.1998	III/56/98
41	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Smerek 10	27.04.2000	XIV/187/2000
42	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Smerek 11	27.04.2000	XIV/188/2000
43	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Smerek 12	28.06.2000	XVI/199/2000
44	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Smerek 12A	31.08.2000	XVII/207/2000
46	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Smerek 2/2002"	22.04.2003	VII/38/2003
47	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Smerek 3/2002"	22.04.2003	VII/39/2003
48	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Smerek 4/2002"	22.04.2003	VII/40/2003
49	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Smerek 2/2003"	30.10.2003	XI/63/03
50	w sprawie uchwalania Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego "SMEREK3" w Gminie Cisna.	04.04.2005	XXVII/175/2005
51	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Roztoki Górne 1	27.04.2000	XIV/186/2000
52	w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego gminy Cisna "Roztoki Górne 2"	12.04.2002	XXXII/321/2002
53	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Roztoki Górne 1/2002".	22.04.2003	VII/37/2003
54	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Roztoki Górne 1/2003".	30.10.2003	XI/64/03
56	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Przysłup 1/2002"	30.08.2002	XXXV/346/02
57	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Przysłup 2/2002"	22.04.2003	VII/36/2003
58	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Przysłup 1/2003"	30.10.2003	XI/62/03
59	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Przysłup 2/2003".	30.10.2003	XI/59/03
60	w sprawie Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miejscowości STRZEBOWISKA	29.05.2006	XL/249/06
61	w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego "CISNA 1/2004" w gminie Cisna	17.08.2006	XLIII/267/2006
62	w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego "WETLINA 1/2005" w gminie Cisna	20.03.2007	VI/22/2007
63	w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o nazwie "Smerek 1/2016" terenu położonego w miejscowości Smerek, Gmina Cisna	01.12.2016	XXII/98/2016
64	w sprawie uchwalenia Zmiany Nr 1/2023 Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Cisna 1/2004” w gminie Cisna	10.12.2024	VIII/57/2024

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące na terenie Gminy Cisna zajmują powierzchnię ok. 752,37ha, co stanowi ok 1% powierzchni gminy Cisna. W ramach ww. planów wyznaczono tereny przeznaczonych pod funkcję mieszkaniową. Powierzchnia terenów niezabudowanych w terenach przeznaczonych w ramach miejscowych planów pod funkcję mieszkaniową wynosi 106,888 ha.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem, do obliczenia chłonności uwzględnia się powierzchnię terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie oraz chłonność terenów zabudowanych w sposób najbardziej zbliżony do planowanego w strefie w zakresie rodzaju zabudowy i nadziemnej intensywności zabudowy, z możliwością uwzględnienia prognozowanych proporcji między funkcją mieszkaniową, a innymi funkcjami.

Mając na uwadze Art. 13d ust. 1 ustawy, który mówi, że wyznaczając strefy planistyczne, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1–3, w pierwszej kolejności uwzględnia się obszary, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, oraz obszary uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy, w pierwszej kolejności dokonano obliczeń chłonności terenów, dla których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, a które jeszcze nie zostały zabudowane.

Dla dalszych obliczeń dotyczących nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, jaka może powstać na terenie całej gminy, biorąc pod uwagę istniejące uwarunkowania, ale także realne trendy, przyjmuje się szacunkową nadziemną intensywność zabudowy na poziomie 0,18, szacunkowy procent powierzchni zabudowy 11%.

W pierwszej kolejności dokonano obliczenia chłonności terenów mieszkaniowych niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie w granicach obowiązujących planów miejscowych, co wyrażone zostało w poniższej tabeli.

Tabela nr 10. Chłonność terenów mieszkaniowych niezabudowanych w granicach obowiązujących planów miejscowych

Teren zabudowy mieszkaniowej w obowiązujących MPZP - funkcja	Powierzchnia terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie [ha]	szacunkowy procent powierzchni zabudowy	S _{PZ}	K	W _{PU}	S _{CH}
			szacunkowa powierzchnia zabudowy [m ²]	szacunkowa intensywność zabudowy	udział powierzchni użytkowej budynku w stosunku do powierzchni zabudowy	szacunkowa chłonność terenu wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy [m ²]
MN,MN-U,R	106,888	11%	117576,8 m ²	0,18	70%	14814,6768m ²
P ₂₀ – prognozowana powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie na jednego mieszkańca						85,7 m ² /os
szacunkowa chłonność terenów mieszkaniowych niezabudowanych w granicach obowiązujących planów wyrażona w liczbie mieszkańców						173

*Sposób obliczenia szacunkowej chłonności terenu:

$$S_{CH} = S_{PZ} \times K \times W_{PU}$$

Mając na uwadze, że chłonność terenów mieszkaniowych niezabudowanych wyraża się w liczbie mieszkańców, po otrzymaniu wyniku szacunkowej chłonności terenu wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy, wartość tę podzielono przez prognozowaną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca (wartość P₂₀ = 85,7m²) i otrzymano chłonność po zaokrągleniu wynoszącą **173 os.**

- **Chłonność terenów położonych w granicach obszarów uzupełnienia zabudowy, poza granicami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**

Zgodnie z art. 13d u.p.z.p. wyznaczając strefy planistyczne, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1–3, w pierwszej kolejności uwzględnia się obszary, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, oraz obszary uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy.

Obszary uzupełnienia zabudowy zostały wyznaczone zgodnie z § 1 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz.U. z 2024 r. poz. 729). Zgodnie z § 1 ust. 5 ww. rozporządzenia rozszerzono granice obszarów uzupełnienia zabudowy, uwzględniając lokalne uwarunkowania oraz politykę przestrzenną gminy, jednak nie więcej niż o obszar o łącznej powierzchni obliczonej zgodnie ze wzorem:

$$P_p = 25\% * (P_b - P_u)$$

gdzie:

P_p - oznacza łączną maksymalną powierzchnię powiększenia obszarów uzupełnienia zabudowy wyznaczonych w sposób, o którym mowa w ust. 1 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz.U. z 2024 r. poz. 729), w wyniku rozszerzenia ich granic,

P_b - oznacza łączną powierzchnię obszarów wyznaczonych w sposób, o którym mowa w ust. 1 pkt 1-3 ww. rozporządzenia,

P_u - oznacza łączną powierzchnię obszarów uzupełnienia zabudowy wyznaczonych w sposób, o którym mowa w ust. 1 ww. rozporządzenia.

W celu wyznaczenia granic obszarów uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy Cisna, uwzględniono budynki według klasyfikacji środków trwałych o symbolu:

- 101 – budynki przemysłowe,
- 103 – budynki handlowo – usługowe,
- 105 – budynki biurowe,
- 106 – budynki szpitali i inne budynki opieki zdrowotnej,
- 107 – budynki oświaty, nauki i kultury oraz budynki sportowe,
- 109 – pozostałe budynki niemieszkalne,
- 110 – budynki mieszkalne.

Analiza wykazała, że obszary uzupełnienia zabudowy wolne od zabudowy, możliwe do zagospodarowania, wyznaczone w Planie Ogólnym Gminy mają powierzchnię **32,943ha**.

Powyższe tereny są strefami wielofunkcyjnymi, gdzie lokalizowane mogą być inne funkcje zgodnie z profilem funkcjonalnym podstawowym i dodatkowym dla poszczególnych terenów. Przyjęto, iż w terenach oznaczonych symbolami SJ i SZ zabudowa mieszkaniowa i zabudowa zagrodowa będzie stanowić 50% terenu. Pozostały obszar przeznaczony będzie m.in. pod tereny usług, tereny komunikacji, tereny infrastruktury, tereny zieleni urządzonej, tereny zieleni naturalnej, tereny produkcji w gospodarstwach rolnych.

W związku z powyższym konieczne jest obliczenie chłonności terenów niezabudowanych położonych w granicach obszarów uzupełnienia zabudowy. W tym celu posłużono się wartościami przyjętymi w oparciu o analizę istniejącego zagospodarowania na terenie gminy. Przyjęto, powierzchnię nowopowstałych działek budowlanych o funkcji mieszkaniowej

jednorodzinnej i zagrodowej - 3000 m², że na jednej działce budowlanej o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej powstanie jeden budynek, zawierający jeden lokal mieszkalny i zamieszka w nim 1,97 os. (zgodnie z danymi GUS, stan na 31.12.2024 r., na jedno mieszkanie w gminie Cisna przypada średnio 1,97 osoby).

Tabela nr 11. Chłonność obszarów niezabudowanych położonych w obszarach uzupełnienia zabudowy Gminy Cisna

teren	powierzchnia terenu (m ²)	udział funkcji mieszkaniowej	powierzchnia działki budowlanej (m ²)	liczba działek chłonnych
SJ, SZ	329430	0,5	3000	55

Chłonność – liczba działek chłonnych x średnia liczba mieszkańców gosp. domowego

Chłonność położonych na terenie gminy Cisna obszarów uzupełnienia zabudowy wynosi w zaokrągleniu **108 os.**

• **Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową z chłonnością terenów mieszkaniowych niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie**
Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie Cisna wynosi 300 osób.

Chłonność terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w gminie wynosi: **173 osoby**.

Ponadto chłonność terenów położonych w granicach obszarów uzupełnienia zabudowy, poza granicami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynosi **108 osób**

W związku z powyższym, **chłonność położonych na terenie gminy obszarów przeznaczonych pod zabudowę wynosi 281 osób i stanowi 94% zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie Cisna.**

Zgodnie z art. 13d ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.) w strefach planistycznych, suma chłonności terenów niezabudowanych w tych strefach w całej gminie, w tym luk w istniejącej zabudowie, nie może być mniejsza niż 70% oraz większa niż 130% wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie.

Zatem w gminie Cisna **jest możliwe wskazanie stref planistycznych poza obszarami, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej oraz obszarach uzupełnienia zabudowy w ramach istniejącej zabudowy.**

Ustalono, że Gmina Cisna wyznacza nowe tereny z funkcją mieszkaniową do 130% powierzchni zapotrzebowania, aby spełnić warunek art. 13d ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przy jednoczesnym umożliwieniu osiągnięcia bardziej efektywnego zagospodarowania terenów, infrastruktury technicznej i sieci komunikacyjnej oraz dążeniem do efektywnego wykorzystania terenów i ochrona obszarów cennych przyrodniczo.

Przy ustalaniu stref planistycznych w ramach zapotrzebowania organ w pierwszej kolejności kieruje się lokalizacją względem istniejącej zabudowy, dostępnością komunikacyjną i infrastruktury technicznej, dostępnością do infrastruktury społecznej oraz ograniczeniami wynikającymi z uwarunkowań środowiskowych i przyrodniczych oraz kulturowych.

Założenia i cele:

1. Lokalizacja względem istniejącej zabudowy: pozwala na ocenę spójności z istniejącymi strukturami urbanistycznymi. Zabudowa powinna rozwijać się w sposób zrównoważony, unikając rozlewania się miast i niekontrolowanej urbanizacji.
2. Dostępność komunikacyjna i infrastruktury technicznej: obejmuje analizę dostępu do dróg, transportu publicznego, sieci energetycznych, wodociągów, kanalizacji, telekomunikacji itp. Tereny z łatwym dostępem do takich zasobów są bardziej atrakcyjne i efektywne do zagospodarowania.
3. Dostępność do infrastruktury społecznej: dotyczy bliskości szkół, przedszkoli, placówek ochrony zdrowia, obiektów sportowych, kulturalnych itp. To wpływa na jakość życia mieszkańców i spójność społeczną.
4. Ograniczenia środowiskowe i przyrodnicze: uwzględnienie ochrony przyrody, zasobów wodnych, terenów zalewowych, lasów czy obszarów chronionych jest niezbędne, aby zapobiec negatywnemu wpływowi inwestycji na środowisko.
5. Ograniczenia kulturowe: ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego, takich jak zabytki, historyczne układy urbanistyczne, krajobrazy kulturowe czy stanowiska archeologiczne.

130% wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie wynosi 390 os

Suma chłonności wynosi 281 osób, zatem różnica wynosi:

$$390 \text{ os.} - 281 \text{ os.} = 109 \text{ os.}$$

Dzieląc chłonność przez średnią liczbę mieszkańców gosp. domowego (wynoszącą w gminie 1,97 osoby) otrzymujemy **55 działek możliwych do przeznaczenia pod wyznaczenie stref planistycznych o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1–3**

W celu otrzymania powierzchni terenu, możliwej do przeznaczenia pod strefy planistyczne dopuszczające zabudowę mieszkaniową, przyjęto takie same wskaźniki, jak wskazane w obliczeniach wcześniejszych. Zatem przyjmuje się powierzchnię nowopowstałych działek budowlanych o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej - 3000 m², że na jednej działce budowlanej o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej powstanie jeden budynek oraz udział funkcji mieszkaniowej na terenach oznaczonych symbolami SJ i SZ na poziomie 50%.

Zatem powierzchnia terenów dla wyznaczenia nowych stref planistycznych, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1–3, wynosi 33ha.

Gmina Cisna wyznaczyła nowe tereny z funkcją mieszkaniową o powierzchni 30,3250ha, żeby nie przekroczyć maksymalnej możliwej wartości, wynikającej z przepisów prawa.

Decyzja o wyznaczeniu nowych 30,3250ha ha terenów mieszkaniowych jest efektem kompleksowej analizy potrzeb mieszkańców, planów inwestycyjnych gminy oraz uwarunkowań przyrodniczych i infrastrukturalnych. Pozwala to gminie realizować cele

strategiczne związane z zaspokajaniem potrzeb mieszkaniowych, zachowując równowagę pomiędzy intensywnością zabudowy, ochroną środowiska i rozwojem infrastruktury. Pozostaje ona przy tym w pełni zgodna z zasadami kształtowania polityki przestrzennej sprecyzowanymi w art. 1 ust. 4 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym